

Ornithologie van Nederland, 1953-II en 1954

door

C. G. B. TEN KATE

(met 4 tekstfiguren)

3a. CORVUS CORONE CORNIX — BONTE KRAAI¹⁾

1954: Broedgeval *cornix* × *corone*. De Westen, Texel (SLUITERS).

1954: 13 en 14 Juni, resp. 1 en enkele bastaarden (*cornix* × *corone*), Vlieland (getekend als *cornix*, maar het grijs veel donkerder) (NUIJEN).

[Zie ook Vanellus, 7, p. 139 (t. K.).]

6. PICA PICA — EKSTER.

1954: 27 Febr., 5.15 n.m., 84 ex., verspreid over een 4-tal dichtbijeendaande eiken, Helmond; vlogen in kleine groepjes weg; waarschijnlijk waren er nog meer, daar het afvliegen bij mijn komst al was aangevangen (M. VAN AERLE, med. t. K.).

[Voor dergelijke slaapvluchten van troepen tot over de 50 ex., zie ook Avif. Limb., p. 33 (t. K.).]

7. NUCIFRAGA CARYOCATACTES — NOTENKRAKER.

1954: Hieronder volgen de binnengekomen en mij verder bekende gegevens over de jongste invasie, voorzover deze niet reeds werden verwerkt in het overzicht van TAAPKEN („Wiek en Sneb”, 2, no. 6, Dec. 1954), wie ik tevens dank voor de inzage van sindsdien ontvangen, ter perse zijnde opgaven.

20 Aug., 2 ex („diksnavelige”), Coevorden (Ned. Jager, 9-X-54); 25 Sept., 1 ex., Musselkanaal (VAN DEN BRINK); begin Oct., 1 ex., Kollum (med. DE VRIES) en 1 ex., Norg, Dr (med. idem); 4 Oct., 3 ex., Heerenveen (DE VRIES); 10 Oct., 1 ex., Musselkanaal (VAN DEN BRINK); 12 Oct., op verschillende plaatsen in de duinen, Voorne (Ned. Jager, 30-X-54); 13 Oct., 1 ex., Heerlerheide (med. HENS); half Oct., 1 ex., Born (tussen Sittard en Roermond) (med. idem); 19 Oct., 1 ex., Schokkerhaven, N.O.P. (med. PIEDRIET); 24 Oct., 1 ex., Holterberg (Ned. Jager, 13-XI-54); Oct., Barneveld en Valkenswaard (med. WIGMAN); 1 Nov. 1 ex., Dedemsvaart (Zwolse courant, 8-XI-54); 4 Nov., 1 ex., Terschelling (Vanellus, 7, p. 162); 5 Nov., 1 ex., Vlagtwedde (courantenbericht, med. VAN DEN BRINK); 3 Dec., 1 ex., Groningen (VAN ECK); 20 Dec., 1 ex., Musselkanaal (VAN DEN BRINK); 24 Dec., 1 ex., Enschede (med. VAN ECK); 20 of 21 Nov. tot 8 Febr., 1 ex., in tuin, Meppel (med. t. K.).

[Van de totaal ruim 190 gegevens valt de eerste medio Juli (1 ex., Oude Mirdum), de tweede op 20 Aug. (Coevorden, zie boven); de derde pas op 25 Sept. (Musselkanaal, zie boven), maar 26 Sept. is er ook al een in Oosterbeek en eind Sept. 1 in Putten en 2 in Apeldoorn; daarna volgt het hoofdcontingent over geheel October verdeeld (ca 120); in November is het aantal alweer sterk afgenomen (tot ca 50); dan volgen nog een gering aantal gegevens over December en Januari (beide ca 10), die althans ten dele betrekking hebben op voorwerpen, welke langdurig op dezelfde plaats bleven vertoeven, bijv.: van 26 Oct.—19 Dec., 1 ex., Naarden (zeer tam; zie fig. 1); van Oct.—minstens 12 Jan., 1 ex., Apeldoorn; van half Nov.—

¹⁾ De nummers corresponderen met die in „De Nederlandsche Vogels”. Om bij gegevens, afkomstig van een groep waarnemers, alle namen te kunnen noemen zonder te storende onderbrekingen in de zinnen, zijn de volkende afkortingen toegepast: BE (BEZEMER); BI (BIERMAN); CA (CARP); KI (KIST); KL (KLATTE); KO (KOOIJMANS); RU (RUEB); SW (SWAAB); TE (TEKKE); vdO (VAN DEN OORD); WA (WALDECK).

Foto M. J. TEKKE, Copyright

Fig. 1. De tamme notenkraaker, *Nucifraga caryocatactes*, te Naarden;
5 Dec. 1954.

minstens 30 Jan., 1 ex., Baarn, terwijl in Meppel een ex. vertoefde van 20 à 21 Nov.—8 Febr.¹⁾

Een deel van de waarnemingen heeft dus zeker betrekking op dezelfde individuen, wat voorts blijkt uit 2 ringgegevens: een op 28 Oct. te Oldebroek (G) geringd ex., verongelukte 19 Nov. te Marum (Gr.), terwijl de bovenvermelde vogel uit Baarn op 13 Oct. te Apeldoorn was geringd.

De waarnemingsplaatsen zijn aldus verdeeld: Groningen 9; Friesland 12; Dren-
te 11; Overijssel 13; N.O. Polder 2; Gelderland 17; N. Holland 15; Z. Holland

¹⁾ Na het ter perse gaan van dit no. ontving ik van de heer P. C. VAN STRAATEN te Meppel bericht, dat de vogel ook na 8 Februari nog herhaaldelijk in zijn tuin had vertoefd. Het laatst had hij het ex. bij de voederplaats gezien op 24 Februari; een kwartier later werd het ex. stervend bij zijn bureu aange-
troffen.

13; Utrecht 7; Zeeland slechts 1 (Z.VI.); N. Brabant 12 en Limburg 7; totaal: 119. Meestal werden enkelingen aangetroffen, veertien maal meer: 2 ex.: 5 × (Nieuw Leusen, Ede, Apeldoorn, Katwijk/Noordwijk, Bergeyk); 3 ex.: 4 × (Heerenveen, Wijster, Dubbeldam, Heerlen); „enige”: 2 × (Meppel, Huis ter Heide); 4 ex.: 1 × (Muiderberg); 6 ex.: 1 × (Oranjewoud) en „tenminste 6, wellicht 10 ex.”: 1 × (Groenekan).

Voorzover bekend behoren alle gevonden of gevangen ex. tot de siberische vorm (*macrorhynchus*); het enige geval, waar sprake is van de Europese diksnavelige vorm (*caryocatactes*), berust slechts op een waarneming.

In Duitsland vertoonden zich van September af op vele plaatsen — hoofdzakelijk siberische — voorwerpen, apart of in kleine groepjes (Orn. Mitteil., 6, Dec. 1954), terwijl in een verzoek om gegevens in „Die Vogelwarte” (17, no. 3, Dec. 1954) wordt gesproken van een krachtige invasie (op een oproep per radio kwamen reeds een aantal gegevens binnen uit bijna alle delen van het land, vooral het Noorden). Ook uit Zwitserland worden gevallen gemeld, van de 2e September-decade af (Solothurn) (Vög. d. Heimat, 25, p. 62—63, 73—74 en 103), terwijl volgens „Der Orn. Beobachter” (51, p. 236) ook in N. Italië ex. van *macrorhynchus* werden gevangen. In Frankrijk vertoefden begin Oct. enige ex. van *macrorhynchus* in het Dep. Yonne, terwijl toen ook in het Dep. Saône-et-Loire een ex. van deze vorm werd geschoten (*Alauda*, 22, p. 272—274). Over voorkomen in Gr. Brittannië wordt in Br. Birds (t/m 1955, no. 1) niet gerept. (Over België stond bij de afsluiting van dit overzicht — begin Febr. — nog geen literatuur ter beschikking) (t.K.).]

✓ 12. COCCOTHRAUSTES COCCOTHRAUSTES — APPELVINK.

1954: Broedgevallen: Stad-Delden, minstens 2 (in 1952 en 1953 minstens 1; zie *Ardea*, 42, p. 319) (VAN ECK).

1954: 2 Jan., troepje van 12 ex., Delden (VAN ECK); 31 Oct., 1 ex., Groenekan (NUIJEN).

✓ 14. CARDUELIS CARDUELIS — PUTTER.

1953: Aug., Sept. en Oct., wisselend aantal, overwegend juv., bij Leiden (*Ardea*, 42, p. 327); 13 en 20 Dec., resp. minstens 4 en 8 ex., Amsterdam-W. (WALTERS).

✓ 1954: Broedgevallen: Wassenaar, in stadstuin (BEZEMER).

1954: 1 Mei, zingend ex., Bantega (Vanellus, 7, p. 108); 26 Mei, ♂, Hoge Veluwe (WIGMAN); 24 Juli, ♂ en ♀, Warmond (reeds trekkers?) (TAAPKEN).

✓ 15. CARDUELIS SPINUS — SIJSJE.

✓ [1952: 31 Aug., 3 ex. en 1 Sept., 1 ex., Delden (*Ardea*, 42, p. 327).]

1953: 6 Aug., de eerste ex. aldaar (ibidem).

[De Ned. Vogels (p. 90) geeft als vroegste najaars-datum: 3 Sept. (1930, Wassenaar); in verband met de vele zomerwaarnemingen (zie o.a. *Ardea*, 18, p. 163—164; 26, p. 76; 27, p. 118; 30, p. 256; 32, p. 249; 33, p. 222 en 38, p. 223; voorts *Limosa*, 10, p. 177; 12, p. 124; 13, p. 177 en 26, p. 124), die ten dele wellicht ook met broedgevallen samenhangen, is het moeilijk te zeggen in hoeverre bovengenoemde vroege data op echte najaarstrek betrekking hebben (t.K.).]

1954: 5 Juli, 1 ex., Delden (VAN ECK).

✓ 16. CARDUELIS FLAVIROSTRIS — FRATERTJE.

1953: Binnenland: Oct., 1 ♀, Maastricht (coll. N.H. Mus., aldaar; N.H. Maandbl. Limb., 43, p. 10).

✓ 17a. CARDUELIS FLAMMEA — BARMSIJSJE.

1953/54: Half Oct.—half Maart, enkele tot ruim 50 ex., o.a. in Helmond, Mierlo en Stiphout (M. VAN AERLE, med. t.K.); 7 Nov., ca 45 ex., bij Wageningen (*Lev. Nat.*, 57, p. 19); Friesland, zie Vanellus, 7, p. 10

en p. 40; 7 Mei ca 10 ex., w.s. de nominaatvorm, Schinveld, L. (HENS). [De Ned. Vogels (p. 94) geeft slechts één Mei-waarneming: 18 Mei 1930, Wassenaar, die echter vermoedelijk op *cabaret* betrekking heeft (zie Orgeaan Cl. N.V., 3, 1930, p. 64). Sindsdien werd nog bekend: 1 Mei 1950, 1 ex., Schoorl (Ardea, 40, p. 93), waar de subspecies in het midden wordt gelaten (t. K.).]

✓ **17b. CARDUELIS FLAMMEA CABARET — KLEINE BARMSIJSJE.**

1954: 27 Jan., 1 ex.; 8 Febr., 1 ex. (tussen 13 *flammea*); 11 Febr., 1 ex. (met 2 *flammea*); 15 Febr., 3 ex. (met 13 *flammea*); 16 en 19 Febr., resp. 2 en 10 ex.; 5 Maart, 30 ex. (met 1 *flammea*); 13 Maart, 1 ex.; alle waarnemingen in een berkenlaan te Helmond, dus stellig overwinteraars. Waarschijnlijk al vóór 27 Jan. aanwezig, maar toen niet herkend (M. VAN AERLE, med. t. K.).

✓ **19. SERINUS CANARIUS — EUROPESE KANARIE.**

[1952: Broedgeval: Elst, bij Amerongen (Ardea, 42, p. 319).]

✓ 1953: 20 Juni, zingend ex., Warmond (TAAPKEN); 18 Oct., 4 ex., Kuinre (Vanellus, 6, p. 186).

1954: Broedgevallen: Goor, vrijwel zeker 1 (30 Juni, zingend ex.; 4 Juli, op enige honderden m afstand ♂ ad. + minstens 1 juv.) (VAN ECK); Oldenzaal (max. 4 à 5 zingende ex.), Enschede, Denekamp (en Gronau), (zie Lev. Nat., 57, p. 58).

✓ 1954: 8 Jan., klein troepje, Oldenzaal (Lev. Nat., l.c.); 17 April, zingend ex., Delden (broedt daar niet) (VAN ECK); 22 April, zingend ex., Wageningen (Lev. Nat., 57, p. 120); 15 Mei, zingend ex., Aerdenhout (breidt zich in het Westen nog steeds uit) (TAAPKEN); 14 Aug., 1 ad. + 3 juv., De Beer (HELLEBREKERS); 3 Oct., 1 ex., Zuidpunt van Rozenburg (WALDECK).

✓ **20. PYRRHULA PYRRHULA — GOUDVINK.**

1954: Broedgevallen: Delden, zeer talrijk: in naaste omgeving van Stad Delden al minstens 6 paar (VAN ECK).

1954: Friesland: Jan. en Febr., 6 waarnemingen (eenmaal 8 ex.) (Vanellus, 7, p. 60—61); 12 Juni, paartje, Olterterp (Vanellus, 7, p. 121); 20 Nov., ♂ en ♀, in tuin, Olst (VAN DEN BRINK); 28 Nov., 1 ex., Eemmond (NUIJEN).

✓ **20b. PYRRHULA PYRRHULA PYRRHULA — GROTE GOUDVINK.**

1954: 13—18 Jan., 1 ♂ en 5 ♀♀, gevangen en weer vrijgelaten, Delden (vleugelmaten: ♂: 95.5; 3 ♀♀: 90, 91 en 92.5 mm) (VAN ECK); 31 Jan., 1 ♂, Stiphout, N.Br., (M. VAN AERLE, med. t. K.).

✓ **? 22. PINICOLA ENUCLEATOR — ? HAAKBEEK.**

1953: 19 Juli, 1 ex., Oudebildt zijl (ongeveer spreekwagrootte, haakvormige snavel, kleur rood met groengeel en lichte banden op de vleugels; 1½ uur waargenomen op 3 à 4 m; zat eerst in rozen te pikken, later op de grond in een fruittuin en daarna in een appelboom) (Vanellus, 7, p. 25).

[De Ned. Vogels (p. 106 en 1047) geeft slechts 2 vondsten; ♂, 9 Nov. 1890 gevangen te Peize, Dr. (aanvankelijk in een coll. te Groningen, later verkocht naar Engeland) en ♂, begin Nov. 1928 uitgeput gevangen bij Rotterdam (coll. N.H. Museum aldaar). Daar sindsdien geen vondsten of waarnemingen zijn vermeld, zou dit dus het 3e inlandse geval zijn (t. K.).]

✓ **23. LOXIA CURVIROSTRA — KRUISBEK.**

1953: (Aanvulling op Limosa, 26, p. 101) 22 Juni, De Koog, Texel, veel, zelfs troep van minstens 50 ex.; de soort zou reeds enige dagen aanwezig zijn (RESOORT); 18 Oct., 8 ex., Terschelling; 8 Nov., 2 ex., Bloemendaal; 25 Nov., 4 ex., Terschelling; 31 Dec., 4 ex., Bloemendaal (Wiek en Sneb, 2, p. 22); 27 Dec., nog steeds op Terschelling (Vanellus, 7, p. 26).

1954: 10 Jan., ca 10 ex., Bentveld; 20 Jan., 3 ex., Velsen; 23 Jan., 4 ex., Bentveld; 30 Jan., 30 ex., Schoorl; 4 Febr., 3 ex., Wassenaar; 6 Febr., 7 ex., Terschelling; 17 Febr., 3 ex., Santpoort; 8 en 9 Maart, minstens 3 ex., Vlieland; 3 April, 5 ex., Terschelling; 13 April, 1 ex., Den Helder (Wiek en Sneb, 2, p. 22); 11 April, 2 ♂ ♂ en 3 ♀ ♀, Twickelse Bos, Delden (VAN ECK en HELLEBREKERS).

✓ 24. **LOXIA PYTYOPSITTACUS** — GROTE KRUISBEK.

1953: Begin Jan., 1 ex., Gulpen (L.) (R. A. M. VAN RYCKEVORSEL, med. HENS). (Burgemeester van RYCKEVORSEL zag de vogel, ter grootte van ongeveer een spreeuw, geelachtig van kleur, met een opvallend zware iets gekruiste snavel als van een papegaai, bij hoge sneeuw in zijn tuin, op gestrooid voer. De snavel was veel zwaarder en sterker gekromd dan van een hem door mij getoond ♀ gewone kruisbek. Hij schetste mij daarop kop en snavel, welke karakteristiek bleken voor *pytyopsittacus*, die ik hem eerst daarna toonde en beslist door hem herkend werd als de waargenomen vogel, zodat ik aan de juistheid niet twijfel. De soort is nieuw voor de provincie Limburg) (HENS). [De Ned. Vogels (p. 110) vermeldt slechts waarnemingen uit drie jaren in deze eeuw: 1901, 1921 en 1927; sindsdien werden geen nieuwe gegevens bekend (t.K.).]

✓ 27. **FRINGILLA MONTIFRINGILLA** — KEEP.

1954: 1 Juni, 1 ex., Terschelling (Vanellus, 7, p. 121).

✓ 31. **EMBERIZA CALANDRA** — GRAUWE GORS.

1953: 28 April, ca 20 ex., op plateau van St. Pietersberg (HENS); 15 Oct., 2 ex., Amsterdam-W. (SLUITERS); 18 Dec., 1 ex., Vlieland (Ardea, 42, p. 327).

1954: 7 Mei, 15 à 20 ex., telkens invallend, langzaam → O. Schinveld; overigens die dag in het 7½ uur lang verkende terrein niet waargenomen. Deze late voorjaarswaarneming wijst, evenals die van 1953 (zie boven) m.i. op trek (HENS).

✓ 34. **EMBERIZA BRUNICEPS** — BRUINKOPGORS.

1953: in 1e Sept.-decade, 1 ex., Terschelling (Ardea, 42, p. 200).

[Dit is de 4e inlandse waarneming (zie Limosa, 24, p. 100) (t.K.).]

✓ 37. **EMBERIZA HORTULANA** — ORTOLAAN.

1954: Broedgevallen: 20 Mei, 4-legsel in korte haver, Casteren, N.Br.; in die streek waren zeker 5 à 6 zingende ♂ ♂ (HELLEBREKERS).

1954: 7 Mei, 2 ex., Schinveld (of de soort daar broedt, is mij nog niet bekend (HENS)).

✓ 41. **EMBERIZA PUSILLA** — DWERGGORS.

1953: 5 Juli, 1 ex., Schiermonnikoog; 25 Oct., 1 ex., Terschelling (Ardea, 42, p. 328).

[Thans zijn 17 inlandse gevallen bekend (zie Limosa, 24, p. 100) (t.K.).]

✓ 43. **CALCARIUS LAPPONICUS** — IJSGORS.

[1952: 26 Oct., 1 ex., Reeuwijk (Ardea, 42, p. 328).]

1953/54: Amsterdam-W: 15 Oct., minstens 5 ex. (SLUITERS); tot 3 Jan., zie Limosa, 26, p. 102; daarna: 7, 13, 27 en 28 Febr. (laatste datum), resp. 1 ex. gehoord, 7 à 8 ex., 1 ex. en minstens 8 ex. (WALTERS); Brielse Maas: 21 Febr. 1 ex. (WALDECK); idem (Kl. Kl. Te.); 28 Febr., 1 ex. (SWAAB).

1954/55: Amsterdam-W: 30 Oct., 6 ex.; 28 Nov., 1 ex.; 5, 18 en 19 Dec. (en 1 Jan. 55) telkens 1 ex. (WALTERS).

✓ 44. **PLECTROPHENAX NIVALIS** — SNEEUWGORS.

[1952: 6 Sept., Terschelling (Ardea, 42, p. 200).]

1953: 4 Sept., 1 ex., aldaar (ibidem).

[De vroegste datum was tot nu toe: 11 Sept. (1924, Texel) (zie Limosa, 26, p. 102) (t. K.).]
1954/55: 18 Dec. en 2 Jan., troep van ca 50 ex., zandvelden, Amsterdam-W. (WALTERS).

✓ 51. **ANTHUS CAMPESTRIS** — **DUINPIEPER.**

1954: 1 Juni, zingend ex., Bakel, N.Br. (M. VAN AERLE, med. t. K.); 15 Aug., 1 ex. (w.s. juv.: met iets gestreepte borst), duinen, Egmond (SLUITERS).

✓ 54a. **ANTHUS SP. SPINOLETTA** — **WATERPIEPER.**

1954: 7 Maart, 1 ex., Biezelinge, Z. (van dichtbij de verschillen met *littoralis* volgens Vogelgids vastgesteld) (Lev. Nat., 57, p. 200).
[Dit zou het 12e inlandse geval zijn (zie Limosa, 26, p. 102) (t. K.).]

✓ 54b. **ANTHUS SPINOLETTA LITTORALIS** — **OEVERPIEPER.**

1954: 12 Juni, 1 ex., Slotervaart, Amsterdam-W (was in geen geval een waterpieper) (SLUITERS).
[De Ned. Vogels (p. 167) geeft als laatste voorjaarsdatum: 19 April; sindsdien werden nog twee veel latere data bekend: „eind April, maar vooral 2 Mei 1937, sterke trek langs de haven van Huizen (Ardea, 27, p. 116) en 18 Mei 1941, 1 ex., Amsterdammerpolder (Ardea, 31, p. 138). Gegevens over Juni en Juli ontbraken tot nu toe. Er is één Aug.-waarneming bekend: 23 Aug. 1947, 1 ex., de Cocksdorp, Texel (Limosa, 21, p. 120), gevolgd door 3 Sept. 1944, 1 ex., Wasmeer (Ardea, 34, p. 392) (t. K.).]

✓ 55b. **MOTACILLA FLAVA THUNBERGI** — **NOORDSE GELE KWIKSTAART.**

1954: 7 Mei, 2 ♂♂, Schinveld, in een troep van ca 20 *flava* (zeer donker-grijze bovenkop en pikzwarte wangen; de een zonder oogstreep, bij de ander was deze boven het oog even aangeduid en dus zeer klein; met het blote oog leken de koppen geheel zwart) (HENS); 18 Sept., 2 ex., tussen *flava*, Cocksdorp, Texel (WALDECK).

✓ 55c. **MOTACILLA FLAVA FLAVISSIMA** — **ENGELSE GELE KWIKSTAART.**

[1951: Broedgeval: Verdrongen Land van Saaftinge (Ardea, 42, p. 319).]
1953: 5 en 12 April, resp. 2 en 6 ex., De Beer; 3 Mei, 4 ex., aldaar (Ardea, 42, p. 327).

✓ 56. **MOTACILLA CINEREA** — **GROTE GELE KWIKSTAART.**

1954: Broedgevallen: Ambt-Delden, minstens 3 paar en misschien nog een 4e en 5e paar in de nabijheid van Delden (VAN ECK).

✓ 57b. **MOTACILLA ALBA YARRELLII** — **ROUWKWIKSTAART.**

1953: 2 Febr., 1 ex., Amsterdam-O (Ardea, 42, p. 327).
1954: 21 Maart, 1 ex., De Beer (BE, CA, KI, KL, SW, TE).

✓ 62. **PARUS ATER** — **ZWARTE MEES.**

1954: 23 Maart, 2 ex., Musselkanaal; 8 April, 5 ex., ibidem; 31 Aug., 2 ex., ibidem (VAN DEN BRINK); 31 Oct., 12 ex., Kampereiland (KORIDON).

✓ 68. **REGULUS IGNICAPILLUS** — **VUURGOUDHAANTJE.**

1954: Broedgevallen: 13 April, 1 (in zelfde *Taxus baccata* als in 1949, 1951 en 1952), Stad-Delden, 18 April verstoord; 28 Mei, 2e nest in aanbouw in zelfde boom, echter 1 Juli verlaten (8 eieren met ontwikkelde jongen). Op 3 andere plaatsen in de omgeving, soms bij herhaling, horen zingen; voorts 12 Mei, Twikelo bij Enschede en 17 April, 23 Mei en 4 Oct., bij Gorssel, G. (VAN ECK).
1954: 27 Maart, zingend ex., Haren, Gr. (VAN ECK); 31 Aug., 1 ex., Musselkanaal (VAN DEN BRINK).

69. PANURUS BIARMICUS — BAARDMANNETJE.

- ✓ [1952: 14 April, 2 ex., Twiske-gebied; 3 Mei, paartje, Vlaamse Kreek, O.-Z.VI. (Ardea, 42, p. 319); 21 Juni, ♂ en ♀, Princenhof (Vanellus, 7, p. 8).]
- ✓ 1953: Broedgevallen: Zwin, tussen Harich en Nijega H.O.N., 1 (Vanellus, 7, p. 9).
[Volgens BOSCH zijn er in Friesland minstens 6 broedplaatsen: Kleine Wielen (Tjetjerk), Roodkerk, Oude Venen-Princenhof, Lemsterhop, Zwin en Fluessen, terwijl hij tevens 9 andere waarnemingsplaatsen opsomt (Vanellus, l.c. en kaart op p. 23) (t.K.).]
- ✓ 1953: 2 Jan., 2 ex., Kleine Wielen, Tietjerk; 15 Oct., flink koppeltje, Bantega (Vanellus, 7, p. 7—9); 21 Nov., minstens 10 ex., bij haven, Huizen (TOLMAN).
- ✓ 1954: Broedgevallen: Kampereiland, Zwarte Meer, zie Limosa, 27, p. 86—92; Kattenwaard, alleen 2 paartjes waargenomen (KORIDON).
- ✓ 1954: 23 Jan., minstens 7 ex., haven, Huizen (TOLMAN); 22 Aug., op 2 plaatsen, enkele ♂♂ en ♀♀, Naardermeer (NUIJEN); 9 Oct., ca 16 ex., Bantega (Vanellus, 7, p. 167).

71. LANIUS EXCUBITOR — KLAPEKSTER.

1953/54: Friesland: 7 en 8 Oct., Lindevallei; 10 Oct., Appelscha; 17 Oct. (met opgeprikte pieper(?)—rest), Duurswoude; 2 Nov., Grouw; 23 Nov., Tietjerk; 30 Jan., Wartena; 7—13 Febr., Gorredijk; 21 Maart, Haule (met opgespietste hagedis) (Vanellus, 6, p. 186; 7, p. 10 en 77); 1950/55: Gooi en omgeving; Oct.—April, totaal 15 waarnemingen, waarvan 5 in Nov. en 4 in Maart (NUIJEN).

72. LANIUS SENATOR — ROODKOPKLAUWIER.

1954: 15 Mei, 1 ex., bij Renkum (EIJKMAN); 20 Aug., 1 ex., Wageningen (Lev. Nat., 57, p. 200).

74. BOMBYCILLA GARRULUS — PESTVOGEL.

1953/54: De binnen gekomen, niet elders gepubliceerde gegevens zijn: 21 Febr., 3 ex., Hoenderlo; 16 ex., Wageningen; ook onder Hilversum (med. WIGMAN); sine dato, dood ex., Velp (med. idem); 24—25 Febr. en 5, 6 en 9 Maart, resp. 2, 2, 2, 1 en 1 ex., Kampen (t. K.); 11 Maart, 4 ex., bij Arnhem; ook bij Heerde (med. WIGMAN) en 17 Maart, 16 ex., Schaarsbergen (med. idem).

In onderstaand overzicht zijn tevens verwerkt de opgaven in: Wiek en Sneb (2, p. 5, 14, 22 en 44); Lev. Nat. (57, p. 19 en 80), Vanellus (7, p. 41) en N.H. Maandbl. Limb. (43, p. 74). Totaal 36 waarnemingen (soms meer dagen betreffend), verdeeld over 27 plaatsen in: Friesland (Leeuwarden en Ureterp), Drente (Emmen en Westerbork), Overijssel (Holt en, Wijhe, Olst, Zwolle en Kampen), Gelderland (Heerde, Hoenderlo, Velp, Arnhem, Schaarsbergen en Wageningen); N. Holland (Hilversum, Bussum, Huizen, Weesp, Haarlem en Bergen), Z. Holland (Hoek van Holland), Utrecht (Groenekan), N. Brabant (Eindhoven, Breda en Oisterwijk) en Limburg (St. Odiliënberg).

Eerste data: 8 Nov., 1 ex., Hoek van Holland (Lev. Nat., 57, p. 19) en 19 Nov., 2 ex. Emmen (Wiek en Sneb, 2, p. 22); enkele in Dec. en Jan.; de meeste in Febr.; laatste data: 16 Maart, 1 ex., St. Odiliënberg (N.H. Maandbl. Limb., l.c.), 17 Maart, Schaarsbergen (zie boven) en 21 Maart 1 ex., Arnhem (Wiek en Sneb, 2, p. 22).

Grootste troepjes: 12 ex. half Jan., Leeuwarden (Vanellus, l.c.); 15 ex. 4 Febr., Bussum (Wiek en Sneb, 2, p. 14) en 16 ex.: 21 Febr. en 2 Maart, Wageningen (WIGMAN en Lev. Nat., 57, p. 19) en 17 Maart, Schaarsbergen (zie boven).

76. MUSCICAPA HYPOLEUCA — BONTE VLEGENVANGER.

[1952: 11 April, Delden (Ardea, 42, p. 327).]

[De vroegste datum is 2 April, (zie Limosa, 26, p. 103) (t.K.).]

1954: Broedgevallen: 6 Juni, dood juv. ex. St. Odiliënberg (N.H. Maandbl. Limb., 43, p. 50).

[Volgens Avif. Limb., 3e Aanv., p. 54, was er w.s. in 1943 een broedgeval te Venray (t. K.).]

78. MUSCICAPA PARVA — KLEINE VLEGENVANGER.

1954: Broedgevallen: Eerbeek (Vel.), 1, in nestkastje (6 eieren) (Ardea 42, p. 355).

[Volgens de Ned. Vogels (p. 221) zijn de broedgevallen in 1885 of 1886 bij Vorden en van 1924 in Almelo dubieus; sindsdien werden geen nieuwe vermeld (t. K.).]

1954: 4 Mei, 1 ♀, Scheveningse bosjes (opgewipte staart was opvallend) (Kist); 20 Juni, 1 ex., bij Twello (Ardea, 42, p. 355).

[De (vermeende) broedgevallen buiten beschouwing gelaten, zijn thans 13 inlandse vondsten en waarnemingen bekend (zie Limosa, 26, p. 103—104, waar, inplaats van „27 April 1942” moet worden gelezen: „27 April 1947”), waarvan 1 in April, 2 in Mei, 1 in Juni, 5 in Sept. en 4 in Oct. (t. K.).]

92. ACROCEPHALUS PALUDICOLA — WATERRIETZANGER.

1954: 9 Juli, 1 ex., Molkwerum (Vanellus, 7, p. 167); De Beer: 1 Aug., 1 ex. (Kl, KL, TE); 15 Aug., ca 6 ex. (BE, Bi, Kl, KL, Sw, TE); 22 Aug., 3 ex. (WA en Kl, KL, Sw, TE); 29 Aug., 1 ex. (Kl, KL, Sw, TE, Vooüs).

96. SYLVIA ATRICAPILLA — ZWARTKOP.

1953: 3 Dec., 1 ex., Bilthoven (Ardea, 42, p. 326).

[Voor andere recente winter-waarnemingen, zie Limosa, 24, p. 102 (t. K.).]

103b. TURDUS ERICETORUM PHILOMELOS — GRAUWE ZANGLIJSTER.

1954: 7 Mei, ca 15 en ca 60 ex., Schinveld (sommige van zeer dichtbij en onder gunstige belichting, in struiken en op de akker, zodat de grauwgrijze kleur van de bovendelen en vooral van de stuit duidelijk opviel) (HENS).

108. TURDUS MERULA — MEREL.

1954: 21, 22 en 23 Sept., telkens totaal ca 20 ex., Musselkanaal, uit mijn tuin verder trekkend, de vlakte op (VAN DEN BRINK).

113. PHOENICURUS OCHRURUS — ZWARTE ROODSTAART.

[1952: 28 Mei, 1 zingend ex., Scheveningen (VLEUGEL).]

1954: Broedgevallen: Leeuwarden, 10 Juli zingend ♂ op oude broedplaats (Vanellus, 7, p. 139).

115b. LUSCINIA SVECICA CYANECULA — WITGESTERDE BLAUWBORST.

1954: 24 April, 2 ♂ ♂, zingend, A'dammer polder (later bleek het als broedterrein geschikte gedeelte grotendeels onder water te zijn gezet (SLUITERS).

119. CINCLUS CINCLUS — WATERSPREEUW.

[1952: 6 Jan., 1 ex., Tubbergen (Ardea, 42, p. 327); 19 Nov.—1 Dec., 1 ex., Middelbeers (ibidem).]

1953/54: in de winter gedurig 1 ex., Beekhuizen, Velp (G.) (med. WIGMAN).

120. HIRUNDO RUSTICA — BOERENZWALUW.

1954: 20 Maart, 1 ex. → NO, Mierlo-Hout, N.Br. (M. VAN AERLE, med. t. K.).

[Voor nog vroegere data, zie Limosa, 25, p. 156 (t. K.).]

120bis. HIRUNDO DAURICA — ROODSTUITZWALUW.

1954: 20 Mei, 1 ex., Bergen, N.H. (werd aldaar ook waargenomen op 22 en 27 Mei en 5 Juni) (voor details, zie Ardea, 42, p. 350) (SWAAB).

[Van deze, wat Europa betreft, in Zuid-Spanje en de Balkan broedende zwa-

luw (Vög. pal. Fauna, p. 805 en Erg. Bd., 1932—38, p. 347), is dit de eerste waarneming voor ons land. Voor België wordt de soort niet genoemd door VAN HAVRE (1928), noch in het Supplement op diens werk (DUPOND, 1950) en evenmin door VERHEYEN (1948). In Frankrijk is de soort volgens MAYAUD (Inventaire, 1936, p. 97 en 191) toevallige gast in het Zuiden; er worden 3 gevallen opgegeven, waarvan 2 gedateerd (de laatste 1900); noch in zijn „Commentaires” (1938—1950), noch in zijn „Liste” (1953) worden nieuwe gevallen vermeld. Voor Duitsland geeft NIETHAMMER (1937) alleen Helgoland op (Mei 1855), terwijl LÖPPENTHIN (1946) de soort voor Denemarken niet noemt, evenmin als de lijst van Zweedse vogels (1951). LØVENSKIOLD (1947, p. 321) daarentegen vermeldt één vondst voor Noorwegen (van 31 Mei 1905), die door hem echter tot de Oostsiberische nominaatvorm wordt gerekend. Voor de Britse eilanden geeft het Handbook (II, 1938, p. 234) 4 gevallen, waarvan 3 in Juni 1906 op Fair Isle en 1 in Mei 1909 in Sussex (dit moet echter Kent zijn; zie V, 1941, p. 270). Sindsdien werd in Juni 1949 1 ex. gezien in Hertfordshire (Br. Birds, 43, p. 121) en in 1952 een ex.esignaleerd in Norfolk, op Lundy en op Great Saltee, Co. Wexford. Daar de data niet overlappen, wordt het niet uitgesloten geacht, dat het steeds hetzelfde ex. betrof (Br. Birds 46, p. 263—265). Het Handbook (l.c.) noemt ook de Baltische Staten bij de landen, waar de soort werd aangetroffen (t. K.).]

121. DELICHON URBICA — HUISZWALUW.

1954: 4 en 6 Nov., 2 ex., Leeuwarden (Vanellus, 7, p. 167).

[De Ned. Vogels (p. 326) noemt als laatste datum 6 Nov. (1911, Roermond); sindsdien zijn echter verscheidene latere data bekend geworden: 8 en 10 Nov. 1942, resp. 2 en 5 ex., Utrecht (Ardea, 32, p. 241); 14 en 15 Nov., 1 ex., Borssele, Z. Bev. (Lev. Nat., 46, p. 192); 17 Nov. 1940, 1 ex., Santpoort (Lev. Nat., 45, p. 190) en 25 Nov. 1938, 1 ex. Harderwijk (Ardea, 28, p. 108) (t. K.).]

122. RIPARIA RIPARIA — OEVERZWALUW.

1954: 25 Maart, 1 ex., Oldetrijne (Vanellus, 7, p. 77).

[Andere Maart-data zijn: 8 Maart 1941, Reeuwijk (Ardea, 31, p. 135) en 28 Maart 1943, 3 ex., Naardermeer (Ardea, 33, p. 216) (t. K.).]

123bis. APUS APUS — GIERZWALUW.

1954: 24 Sept., 1 ex., Musselkanaal (VAN DEN BRINK).

[De Ned. Vogels (p. 330) vermeldt slechts één vondst uit de derde Sept.-decade, voorts vier uit Oct. (7, 9, 15 en 24 Oct.) en tenslotte één uit Nov. (19 Nov. 1907); sindsdien zijn nog een zestal waarnemingen uit de laatste Sept.-decade bekend geworden (zie Ardea, 31, p. 135; 32, p. 241 en 36, p. 28), één uit Oct.: 5 Oct. 1950, Warga (Limosa, 24, p. 102) en één uit Nov.: 4 Nov. 1942, Meyel, L. (ziek ex.; zie Limosa, 16, p. 42) (t. K.).]

126. UPIPA EPOPS — HOP.

1953: 4 April, 1 ex., Stein, L. (Frater J. CUYPERS, med. HENS).

[De Ned. Vogels (p. 336) geeft als vroegste datum: 3 April (1886, Heilmond); er zijn sindsdien ook enkele Maart-data gepubliceerd, in ieder geval 28 Maart (1940, Texel) (zie Limosa, 25, p. 157) (t. K.).]

7 Mei, 1 ex., Laren, G. (werd opgezet) (med. TAAPKEN).

1954: Broedgevallen: Z.O. Twente, 1 op ca 5 m hoogte in voormalige spechtenholte, in een eik; 25 Mei broedend; 29 Juni nog jongen in het nest; 6 Juli, 1 dood jong onder en 1 nog levend, verregend jong, op 20 m van nestboom; na 2 dagen gestorven; 16 Juli, 2 ex., w.s. ad. en juv., ter plaatse (VAN ECK); Oostvoorne, 1 (HUYGEN); Bergen op Zoom, 1 (med. TAAPKEN). 1954: 30 April, 1 ex., Hoge Veluwe (WIGMAN); 4 Oct., 1 ex., Hoorn, Terschelling (WESSELIJNG); 9 Oct., 1 ex., strandje Nieuwe Waterweg, fouragerend in aanspoelsel (HELLEBREKERS).

- ✓ **127. CORACIAS GARRULUS — SCHARRELAAR.**
1954: 4 Juni, 1 ex., Beekbergen (WIWW, 22, p. 232); 15 en 16 Juni, 1 ex. (zelfde?) bij vliegveld Deelen (med. WIGMAN).
[De Ned. Vogels (p. 338 en 1071) geeft 19 inlandse vondsten en waarnemingen; sindsdien werden nog 2 waarnemingen bekend (uit 1949 en 1951; zie Limosa, 25, p. 158). In ieder geval zijn er nu dus 22 (ev. 23) (t. K.).]
- ✓ **129. ALCEDO ATTHIS — IJSVOGEL.**
[1952: Broedgevallen: Linschoten, 1 (med. VLEUGEL).]
1954: 11 Febr., 2 ex., dood gevonden, Helmond (minstens 18 ex. overwinterend in de omgeving aldaar) (M. VAN AERLE, med. t. K.).
- ✓ **133. DENDROCOPOS MINOR — KLEINE BONTE SPECHT.**
1954: 25 Maart, paartje, Hoge Veluwe (WIGMAN).
- ✓ **135. DRYOCOPUS MARTIUS — ZWARTE SPECHT.**
[1952: 10 en 11 Nov., 1 ex., Schinveld (L. C. J. VAN DER VLOET, med. HENS).]
1954: 6 April, 1 ex., ibidem (idem); 7 Mei, 1 ex., aldaar (HENS).
1954: Broedgevallen: bij Delden, minstens 4 (VAN ECK); Hoge Veluwe, w.s. 5 (WIGMAN).
- ✓ **136. JYNX TORQUILLA — DRAAIHALS.**
[1952: Broedgevallen: Holl. Rading en Ugchelse Bos (Ardea, 42, p. 318).]
1953: Broedgevallen: Oosterbeek (ibidem).
1954: Broedgevallen: Hoge Veluwe, 1 (in nestkast) (WIGMAN).
✓ 1954: 3 Mei, 1 dood ex., ten N. van Dokkum (DE VRIES); 4 en 11 Mei, 1 ex., Hoge Veluwe (WIGMAN); 13 Mei, 1 ex., Musselkanaal (VAN DEN BRINK); midden Mei, 1 ex., Haren, Gr. (Lev. Nat., 57, p. 220); 6 Sept., 1 ex., Musselkanaal (VAN DEN BRINK).
- ✓ **137. CUCULUS CANORUS — KOEKOEK.**
1954: Aantal bij Delft en Nieuwkoop veel minder dan andere jaren; het maakte de indruk, dat zij ook eerder zijn vertrokken. Voedselgebrek? (HELLEBREKERS).
- ✓ **142. ASIO OTUS — RANSUIJL.**
1953: 24 Nov., 57 ex. in één tuin, Leeuwarden (later meer verspreid) (Vanellus, 7, p. 10); een groot aantal overwinterde aldaar, max. 110 in één tuin (Vanellus, 7, p. 62).
- ✓ **143. ASIO FLAMMEUS — VELDUIL.**
1954: 3 Jan., N.O.Polder, totaal meer dan 50 ex. (o.a. 32 bij Urk) (KOOIJMANS); 17 Jan., 20 ex., Urk (KI, KL, TE); 27 Febr., 30 ex. (BE, KI, KL, TE, WA); 8 Febr., 38 ex., Oudeschouw (Vanellus, 7, p. 62).
- ✓ **145. STRIX ALUCO — BOSUIJL.**
1954: Broedgevallen: Delden („Twickel”), minstens 1 (10 Juli, 3 juv. gezien) (VAN ECK).
- ✓ **148. FALCO PEREGRINUS — SLECHTVALK.**
1953: 27, 28 en 30 Juli, telkens 1, w.s. zelfde, ex., duinen, Egmond/Zee (SLUITERS).
1954: Veluwe, ♂ en ♀, in oude broedgebied (zie Limosa, 22, p. 337—341 en 24, p. 8—10) (WIGMAN); 22 Juni, ♂ bij Rijksmus. Kröller (WIGMAN).

Fig. 2. Steenarend, *Aquila chrysaetos*; juv. ex., 31 Oct. 1953, dood gevonden in het Marterbos, onder Eibergen. Gepraep. door de heer P. Bos, Holten; in het bezit van de heer G. J. VAN HEEK, Enschede.

151. *FALCO TINNUNCULUS* — TORENVALK.

1954: Broedgevallen: Otterskooi, Giethoorn, geen enkel paar in de eendenkorven (tegen in 1953 een record van ca 50 nesten); w.s. maar één paar in een oud kraaiennest (de vogels waren er wel geweest, maar niet tot nestelen gekomen; voedselgebrek? Hetzelfde gold voor de ransuil (*Asio otus*)) (HELLEBREKERS).

[In Vanellus, 7, p. 138, worden enkele sterfte-gevallen vermeld (t. K.).]

153. *AQUILA CHRYSÆTOS* — STEENAREND.

1953: 31 Oct., juv. ex., dood gevonden in het Marterbos, onder Eibergen (gepraep. door P. Bos, Holten en in bezit van de heer G. J. VAN HEEK, te Enschede; lengte 0.895 m; vleugelspanning 2.06 m) (Ned. Jager, 28 Nov. 1953) (zie fig. 2).

[De Ned. Vogels (p. 435 en 1077) vermeldt 10 vondsten en 2 waarnemingen

(één van de vondsten werd niet door SNOUCKAERT, wel door VAN OORT opgenomen); sindsdien werd nog bekend: 23 Nov. 1946, 1 ex., geschoten bij Beilen (coll. Rijksmus.; Ardea, 38, p. 80). Dit is dus het 14e (ev. 13e) inlandse geval en het 9e voor deze eeuw (t. K.).]

154. AQUILA CLANGA — BASTAARDAREND.

1954: 3 Jan., 1 ex., w.s. 2-jarig, N.O. Polder, ten W. van Kuinre (eerst vliegend, daarna ingevallen en op enkele m van auto opgejaagd uit slootkant, waar halfvergane haas in het water lag; vervolgens neergestreken op een paal; witte V op stuit en 3 of meer rijen witte vlekken op de vleugel; enkele op ca 150 m afstand gemaakte foto's bleken niet geschikt voor reproductie (Ki, Kl, Ko, Ru).

[De Ned. Vogels (p. 438 en 1077) geeft 13 vondsten en waarnemingen; sindsdien werd, afgezien van de mogelijke waarneming bij Nuenen (zie Limosa, 25, p. 158) alleen nog bekend: 1 ex., ca 1912 geschoten te St. Anna Parochie (thans in coll. Fries N.H. Mus.; G. BOSCH, in litt.). Dit is dus in ieder geval minstens het 15e inlandse geval (t. K.).]

157. BUTEO BUTEO — BUIZERD.

1954: Broedgevallen: Delden („Twickel”), minstens 2 (VAN ECK).

159. CIRCUS AERUGINOSUS — BRUINE KUIKENDIEF.

1954: Broedgevallen: Kampereiland, Zwarte Meer, 22; Kattenwaard, 5; aan de IJssel, 2 (KORIDON).

160. CIRCUS PYGARGUS — GRAUWE KUIKENDIEF.

1954: Broedgevallen: Musselkanaal, 2, wederom in roggevelden (VAN DEN BRINK); Kampereiland, Zwarte Meer, 2 paartjes, waarvan slechts 1 een nest bouwde, maar na voltooiing het terrein verliet (KORIDON).

161. CIRCUS MACROURUS — STEPPENKUIKENDIEF.

[1952: 12 Sept., juv. ex. gevangen, Loosduinen (Ardea, 42, p. 218—220).]
[De Ned. Vogels (p. 462 en 1078) geeft 7 inlandse gevallen; daar sindsdien geen nieuwe werden vermeld, is dit dus het 8e (t. K.).]

162. CIRCUS CYANEUS — BLAUWE KUIKENDIEF.

1953: Broedgevallen, Terschelling, 2 (Ardea, 42, p. 316).
1954: Broedgevallen: ibidem, 2, waarvan 1 verstoord (WESSELING).
1954: 3 Jan., N.O. Polder, totaal meer dan 50 ex. (KOOIJMANS); 30 April tot 4 Juni, geregeld ♂ en ♀, Kampereiland, Zwarte Meer (KORIDON).

163. ACCIPITER GENTILIS — HAVIK.

[1949: Broedgevallen: Herkenbos, bij Roermond, 1 (med. HENS).]
[1950: Broedgevallen: „De Bedelaar”, Haelen, bij Roermond, 1 (ook in 1951 en 1952) (E. HOOVER, med. HENS).]
1954: Broedgevallen: Ter Apel, 1 (VAN DEN BRINK); Delden („Twickel”), minstens 2 (VAN ECK); Hoge Veluwe, ca 6 (o.a. 1 aan druk bereden weg) (WIGMAN); Schinveld, 1 (voor 1953, zie Limosa, 26, p. 106; ook in 1951 en 1952) (HENS).

164. ACCIPITER NISUS — SPERWER.

1954: Broedgevallen: Terschelling, als gewoonlijk meerdere (o.a. 1 in bos te Hoorn en 5 weken oud jong in bos te Formerum) (WESSELING).

165. MILVUS MILVUS — WOUW.

1954: 5 Maart, 1 ex., Houthem (J. KNOLS, med. HENS); 7 Maart, 1 ex., Hilversum (TAAPKEN); 30 Aug., vergiftigd 2e jaars of ouder ♀, Haaksbergen (med. VAN ECK).

166. MILVUS MIGRANS — ZWARTBRUINE WOUW.

1954: 4 en 9 Maart, 1 ex. (zelfde?), Wageningen (Lev. Nat., 57, p. 99).
[Dit is het 21ste inlandse geval; zie Limosa, 25, p. 15] (t. K.).]

167. HALIAEËTUS ALBICILLA — ZEEAREND.

1953: 5 en 21 Nov., 1 ex., Terschelling (Vanellus, 7, p. 10—11).
1954: van ca medio Oct. af, ad. ex. (witte staart), Hoge Veluwe (aasde op de blinde konijnen in het myxomatose-gebied) (WIGMAN).

168. PERNIS APIVORUS — WESPENDIEF.

[1952: Broedgevallen: Twente, 1; Pikmeeuwenwater, L. en bij de Looierheide, L. (Ardea, 42, p. 317).]

1953: Denekamp („Singraven”), geregeld aanwezig (Lev. Nat., 57, p. 40).
1954: 11 Mei, 1 ex., overtrekkend, Hoge Veluwe (WIGMAN); 27 Mei, 1 ex., Veenklooster (Vanellus, 7, p. 110); eind Aug. en begin Sept., enige weken 1 ex., Boekelo; 6 Sept., 1 ex., Ambt-Delden (beide wespennesten uitgravend) (VAN ECK); 25 Nov. en 7 Dec., 1 ex., Vianen (WALDECK).

[De Ned. Vogels (p. 485) vermeldt slechts twee Oct.-data en één Nov.-vondst: ♂ juv., ca 15 Nov. 1927, Vaals, maar geen enkele uit Dec.; sindsdien zijn alleen nog een drietal Oct.-waarnemingen bekend geworden: 4 Oct. 1942, 1 ex., →ZZW, Wasmeer (Ardea, 32, p. 235); 8 Oct. 1943, 1 ex. →WZW, Ermelo (Ardea, 33, p. 235) en 19 Oct., 1943, juv., ziek, ex., Eindhoven (Limosa, 17, p. 75) (t. K.).]

170. PANDION HALIAETUS — VISAREND.

1954: 9 April, 1 ex., Delen, G. (WIGMAN); 23 April en 27 Mei, 1 ex., Kampereiland (KORIDON); 9 Mei, 1 ex., De Beer (Lev. Nat., 57, p. 140); 14 Mei en 26 Aug., 1 ex., Hoge Veluwe (WIGMAN); 30 Aug., w.s. 4 ex. (9 × 1 ex. waargenomen), Kampereiland (KORIDON); 4, 18 en 25 Sept. en 8 Oct., resp. 3, 3, 1 en 1 ex., aldaar (idem); 21 Aug., 3 ex. (tegelijk): 4 Sept., 2 ex., 11 Sept., 1 ex. en 2 Oct., 1 ex. Beuven, Mierlo en Heeze (M. VAN AERLE, med. t. K.).

172. CICONIA CICONIA — OOIEVAAR.

1953: 1 Juni, 2 ex., cirkelend, boven Maastricht, later ca →ZW (Ir D. VAN SCHAIK, med. HENS); 5 Dec., 1 ex., Den Haag; 23 Dec., 1 ex., Assen (Lev. Nat., 57, p. 79).

1954: Broedgevallen: Nog meer teruggelopen (VAN KOERSVELD); Friesland: 9, met totaal 20 jongen (Buitenpost, Gorredijk, Grouw, Oenkerk, Oranjewoud, Oudega-Sm., Rijperkerk, Tjalleberd en Wolvega) (Vanellus, 7, p. 150—152).

1954: 3 Jan., 1 ex. bij Nunspeet (Lev. Nat., 57, p. 79); 11 Jan., 1 ex., Rijssen, Ov. (med. WIGMAN); 1 en 19 Mei, 1 ex., Kampereiland (KORIDON); 9 Mei, 1 ex. De Beer (KIST); 10 Mei, 7 ex., Hallum; 11 Mei, 7 ex. (w.s. dezelfde), Wanswerd (Vanellus, 7, p. 110); 12 Mei, 3 ex. boven de Mui, Texel (KI, TE, PETERSON).

174. PLATALEA LEUCORODIA — LEPELAAR.

[1950: 11 Jan., 4 ex., Scheelhoek (Ardea, 42, p. 321.)]

[1952: 29 Jan., 6 ex. →N, Hattem (ibidem).]

[De Ned. Vogels (p. 503) geeft diverse Dec.-waarnemingen tot het einde van de maand en enige uit Febr. (ook 1 Febr.), maar slechts 1 uit Jan. (24—31 Jan. 1926, 1 ex., Zwanewater); sindsdien werd alleen vermeld: 13 Jan. 1940, 1 ex., Hembrug (Ardea, 30, p. 238). Thans zijn dus nog slechts vier Jan.-gegevens bekend (t. K.).]

1953: Broedgevallen: De Mui, Texel, ca 150 (in 1952 ca 125) (Ardea, 42, p. 315).

175. PLEGADIS FALCINELLUS — IBIS.

[1948: 26 Sept., 1 ex., Camperduin (Ardea, 40, p. 84).]

[1952: 31 Oct., 1 ex., Vondelingenplaat (Ardea, 42, p. 321).]

176. ARDEA CINEREA — BLAUWE REIGER.

1954: Broedgevallen: Terschelling, kooi te Hoorn, 3 (WESSELING); Delden („Twickel”), ca 20 (1953: 96) (VAN ECK).

177. ARDEA PURPUREA — PURPERREIGER.

[1952: Broedgevallen: Lindevallei, 16; N.W. Overijssel, zeker 25 (Ardea, 42, p. 314).]

1953: Broedgevallen: plassen van Nieuwkoop en Noorden, ca 100 (ibidem).

178. EGRETTA ALBA — GROTE ZILVERREIGER.

1954: 27 Maart, 1 ex., Warns (geheel wit, poten en snavel zwart, siervaren tot voorbij staart reikend, evengroot als blauwe reiger; viel in op ca 100 m) (Vanellus, 7, p. 90).

[Dit is w.s. het 4e inlandse geval na 1855 (zie Limosa, 25, p. 160) (t. K.).]

179. EGRETTA GARZETTA — KLEINE ZILVERREIGER.

[1952: 3—7 Juni, 1 ex., Burgh-Sluis, Schouwen (v. d. OORD).]

[De Ned. Vogels (p. 518 en 1081) geeft 3 vondsten en 7 waarnemingen; sindsdien werd slechts 1 waarneming gedaan: 1951, De Beer (LIMOSA, 24, p. 105); dit is dus het 12e inlandse geval (t. K.).]

181. NYCTICORAX NYCTICORAX — KWAK.

1953: Broedgevallen: Biesbos, 7 (1952: 6) (Ardea, 42, p. 314).

182. IXOBRYCHUS MINUTUS — WOUDDAAPJE.

1954: Broedgevallen: Nieuwkoop, weer sterk gestegen; m.i. meer dan in de beste jaren (HELLEBREKERS).

1954: 18 Juni, 1 ♀, in de leemkuilen, Stiphout, N.Br. (M. VAN AERLE, med. t. K.).

183. BOTAURUS STELLARIS — ROERDOMP.

1954: Broedgevallen: Kampereiland: Zwarte Meer, 3 (zeer w.s. 5 broedparen); Kattenwaard, 2; aan de IJssel, 2 (KORIDON).

185. CYGNUS CYGNUS — WILDE ZWAAN.

1954: 14 Febr., 7 ex., Brielse Maas (BE, CA, KI, KL, SW, TE); 27 en 28 Febr., 3 ex., Slotermeer, Amsterdam (WALTERS); 11 Dec., 2 ad. + 2 juv., ibidem (WALTERS); 12 Dec., ca 10 ex., boven Slotervaart aldaar (SLUITERS). 19 September, 1 ex., in meertje achter Hondsbosse Zeewering (NUIJEN).

[De Ned. Vogels (p. 535) geeft als eerste najaarsdatum: 14 Oct. (1933, Den Helder) en als enige zomerwaarneming: 31 Aug. (1925, 2e Exloërmond, Dr.); dit is dus de eerste Sept.-waarneming (t. K.).]

186. CYGNUS BEWICKII — KLEINE ZWAAN.

1954: 31 Jan. (strengte vorst), 1 ex., A'damse Waterl. Duinen (NUIJEN); Brielse Maas: 10 Jan., 13 ex. (KI, KL, TE); 24 Jan., 18 ex. (KI, KL, TE, WA); 14 Febr., 72 ex. (BE, CA, KI, KL, SW, TE); 14 Maart, 7 ex. (WALDECK); 21 Maart, 6 ex. (BE, CA, KI, KL, SW, TE) en 21 ex., aldaar en op slikken van De Beer (WALDECK).

3, 11 en 20 Juli, resp. 2, 1 en 1 ex., IJsselmeerkust bij Kampen (hals nog wat grauw, romp wit en al duidelijke gele snavelvlek) (t. K.).

[De Ned. Vogels (p. 538) vermeldt slechts één Juni-waarneming; sindsdien werden enkele Juni-data bekend (1941, zie Limosa, 14, p. 62 — en 1942, zie

Ardea, 32, p. 231; gecorrigeerd in Ardea 38, p. 84) en twee uit Juli: 24 Juli 1941, 1 ad. ex., tussen Kuinre en Lemmer (Limosa, 14, p. 62) en ca medio Juli, 30 Sept. en 15 Oct. 1942, steeds 9 ex. voor de kust tussen Kamperveen en Elburg (Limosa, 16, p. 159) t. K.).] 21 Nov., ca 70 ex., Brielse Maas (Ki, KL, TE); 24, 26, 27 en 29 Nov., resp. 17, 25, 25 en 45 ex., in een plas achter de aardappelmeelfabriek, Stadskanaal (VAN DEN BRINK).

189. ANSER ALBIFRONS — KOLGANS.

1954: 23, 26 en 27 Juli, resp. 2, 1 en 1 ex. (die door slagpenrui niet konden vliegen), Zwarte Meer (Ardea, 42, p. 337—339). [Afgezien van het ♀, dat in 1943 en 1944 zomers achterbleef en paarde met een tam ♂ (zie Limosa, 17, p. 82) zijn in de Ned. Vogels (p. 547 en 1083) en de sindsdien verschenen literatuur geen zomer-waarnemingen vermeld t. K.).]

191b. ANSER ARVENSIS BRACHYRHYNCHUS — KLEINE RIETGANS.

[1941: 31 Jan., 24 à 25 ex., Spaarndam (RESOORT).] [1951: 2 Jan., een moeilijk te tellen aantal onder ca 500 rietganzen en 9 grauwe ganzen, Sas van Goes (VLEUGEL).] 1953: 8 Jan., 4 ex. bij poelier DE JONG, Leeuwarden (BOSCH); 10 Febr. tot ca 1 Maart, ca 300 ex., Walcheren (LEBRET). 1954: 3 Jan., 19 ex., N.O. Polder (Ki, KL, KO, RU); 28 Febr., 1 ex. (met andere ganzen), schorren Eendracht, Texel (Ki, KL, TE, WA); 25 April, 6 ex., Brielse Maas (WALDECK); 1 Sept., 1 ex., De Beer (KIST); 28 Nov., 17 ex., O. Polderdijk (BE, Ki, KL, RU, SW, TE).

194. BRANTA LEUCOPSIS — BRANDGANS.

1954: vóór de vorst, geregeld meer dan 1000 ex., Oostmahorn (Vanellus, 7, p. 62); 21 Febr., ca 70 ex., Brielse Maas (Ki, KL, TE); 21 en 28 Maart, 1 ex., aldaar (WALDECK).

195b. BRANTA BERNICLA HROTA — WITBUIKKROTGANS.

1954: 21 Febr., 13 ex., Rozenburg (BE, CA, v. HASSELT, v d O).

196. TADORNA TADORNA — BERGEEND.

1953: 26 April, 2 ex., A'dammerpolder; 23 Mei, 1 ex., Sloterpolder; 6 Juni, 1 ex., overvliegend, Krommenie; Amsterdam-W: 5 Sept., 3 juv. ex. (SLUITERS); 6 Sept.—5 Dec., zie Limosa, 26, p. 109; daarna: 13, 20, 26 en 27 Dec., resp. 1, 7, 7 en 7 ex. (WALTERS). 1954: Broedgevallen: Blesdijk, bij Peperga, 1 (al verschillende jaren) (Vanellus, 7, p. 168); 11 Juli: paartje met ca 25 pulli, Eemmond (NUIJEN). 1954: Amsterdam-W: 1, 17, 23 en 24 Jan., resp. 6, 7, 8 en 9 ex.; niet tijdens de vorst; daarna 28 Febr., 1 ex.; 6 en 10 Maart, resp. 2 en 3 ex. (WALTERS); 13 Nov., 1 ex., A'dammerpolder (SLUITERS).

199. ANAS STREPERA — KRAKEEND.

[1952: 14 April, paartje in het Twiske (Ardea, 42, p. 322).] 1953: 16 Mei, paartje, Br. Biesbos (Ardea, l.c.); 9 Oct. 5 ex., Akkerswade bij Amsterdam (SLUITERS). 1954: 20 Febr., 1 ♂, in stadsgracht, Den Haag (Ki, KL, TE); 21 Febr., 1 ex., Poeldijk (idem); 4 April, 2 ♂ + 1 ♀, Renkum (Lev. Nat., 57, p. 99); 17 Mei, 4 ♂, jagend achter 1 ♀, Kampereiland, Zwarte Meer (KORIDON).

ANAS FORMOSA — SIBERISCHE TALING.

[1952: 23 Oct., 1 ex., Lekkerkerk (2 Nov. gevangen; volgens vanger geen ontsnapt ex.) (Ardea, 42, p. 322).]

202. *ANAS PENELOPE* — SMIENT.

[1952: Broedgevallen; St. Kruis, Z.VI., 1 (*Ardea*, 42, p. 315).]
 1953: Broedgevallen: in kooi, Terschelling, 1 (*ibidem*).

203. *ANAS ACUTA* — PIJLSTAART.

[1952: Broedgevallen: Scheelhoek, 3 (*Ardea*, 42, p. 316).]
 1953: Broedgevallen: Bosplaat, Terschelling, 1 (*ibidem*).

205. *NETTA RUFINA* — KROONEEND.

1953: 9 Oct., ca 10 ex., Akkerswade, bij Amsterdam (SLUITERS).
 1954: Broedgevallen: 17 Juni, ♀ met 10 pulli, langs de weg in Vinkenveense-plassen (TAAPKEN).

206. *AYTHYA FERINA* — TAFELEEND.

1954: Broedgevallen: 1 Juli, Wasmeer, bij Hilversum, 1 ♀ met 8 pulli (KRAAK).

207. *AYTHYA NYROCA* — WITOOGGEEND.

1953: 9 Oct., 1 ex., Akkerswade, bij Amsterdam (SLUITERS).
 1954: 22 Febr., 4 ex., O. Polderdijk, Kampen (KORIDON); 14 Aug., 2 ex., Beuven, Someren (M. VAN AERLE, med. t. K.).

213bis. *MELANITTA NIGRA AMERICANA* — AMERIKAANSE ZWARTE ZEE-EEND.

1954: 26 Dec., 1 ♂ ad., Brielse Maas (langdurig waargenomen tot op ca 30 m; na een paar dagen dood gevonden aldaar; als huid in coll. Rijksmus. Leiden. Dit is de eerste vondst voor Europa (BE, CA, KI, KL, SW, TE).

217. *MERGUS MERGANSER* — GROTE ZAAGBEK.

1954: 15 Mei, paartje, bij Leeuwarden; 20 Mei, 1 ♂ + 3 ♀♀, Makkumerwaard (Vanellus, 7, p. 110).

221. *PHALACROCORAX ARISTOTELIS* — GEKUIFDE AALSCHOLVER.

[1952: 28 Sept., 1 ex., gevonden te Noordwijk (skelet in coll. Rijksmus. Leiden) (*Ardea*, 42, p. 320).]

1953: 6 Jan., ♀ ad., geschoten op de Beneden-Schelde, bij Bath, Z.Bev. (*Le Gerfaut*, 44, p. 302).

1954: 9 Sept., 1 juv. ex., De Beer (grootte ca 4/5 van een *Ph. carbo*, die hem van zijn paal verjoeg; egaal donkerbruin, slechts aan kin en hals iets lichter) (MÖRZER BRUYNs, *Lev. Nat.*, 57, p. 240).

Thans zijn 25 gevallen bekend (23 vondsten en 2 waarnemingen); het ex. van Merkelbeek (zie *Limosa*, 26, p. 109 en 129) bevindt zich thans in het N.H. Mus. te Maastricht (*N.H. Maandbl. Limb.*, 43, p. 25—26) (t. K.).]

222. *SULA BASSANA* — JAN VAN GENT.

1954: Scheveningse Haven: 17 Sept., 1 juv.; 29 Sept., 2 juv.; 4 Oct., 5 onvolwassen ex., 5 Oct., 1 juv.; 6 Oct., 5 juv. + ad; 18 Oct., 1 juv.; 19 Oct., 18 juv. + ad; 20 Oct., 123 ex., bijna alle ad. en 3-jarig, in troepjes van 1 — ca 15 ex., zonder te vissen, → Z; 29 Oct., 27 ex., waaronder 1 onvolwassen (alle waarnemingen steeds binnen een half uur) (KIST).

[Reeds in het verslag van het „Trekstation Noordwijk/Zee” (*Ardea*, 8, 1919, p. 82—83) werd op het niet zeldzaam voorkomen vanaf einde Sept. gewezen, van meest ad. ex., alle → ZW (t. K.).]

1954: Binnenland: medio Nov., 1 ex., uitgeput, Taarlo, Dr. (WIWW, 22, p. 20).

223. HYDROBATES PELAGICUS — STORMVOGELTJE.

1953: 16 Dec., 3 ex., dood gevonden, Den Helder (Zoöl. Station, med. TAAPKEN in „Wiek en Sneb”, 2 p. 3); 20 en 24 Dec., 1 ex. gebracht in dierenpark Wassenaar, laatste ex. afkomstig van Kijkduin (ibidem).
 1954: 22 Sept., 1 ex., Scheveningse Haven (krachtige NW-wind); 18 Oct., 1 ex., ibidem (rustig, warm weer); 23 Oct. 1 ex., ibidem (zwakke ZW-wind) (KIST).

224. OCEANODROMA LEUCORHOA — VALE STORMVOGELTJE.

[Invasie 1952, aanvulling op Limosa, 25, p. 163 en 26, p. 110; 3 Nov., tussen Kijkduin en Terheide; 9 Nov., Zundert; 11 Nov. Reeuwijk (Ardea, 42, p. 320).]

[Het totaal aantal vondsten en waarnemingen tijdens de invasie in Europa was in ons land dus minstens 16 (t. K.).]

225 (?). PUFFINUS PUFFINUS (?) — NOORDSE (?) PIJLSTORMVOGEL.

1954: 4 Oct., 1 ex., *Puffinus spec.*, Scheveningse Haven (van boven zwart, van onderen wit; vermoedelijk *puffinus*) (KIST).

227 (?). PUFFINUS GRISEUS (?) — GRAUWE (?) PIJLSTORMVOGEL.

1954: 7 Oct., 2 ex., *Puffinus spec.*, Scheveningse Haven (in zonlicht geheel grijsbruin, zo groot als grote stern, dus vermoedelijk *griseus*) (KI, KL).

230. PODICEPS AURITUS — KUIFDUIKER.

1954: 17 Jan., 1 ex., Westhoek, Fr. (Vanellus, 7, p. 41); 21 Febr., 1 ex., Brielse Maas (KI, KL, TE); 28 Febr., 1 ex., Dijksmanshuizen, Texel (KI, KL, TE, WA); 7 Maart, 1 ex., Brielse Maas (KI, KL, SW, TE); 14 Maart, 1 ex., ibidem (WALDECK); 21 Maart, 1 ex., ibidem (WALDECK en BE, CA, KI, KL, SW, TE); 22 April, 7 ex., in prachtkleed, langs Afsluitdijk (Vanellus, 7, p. 93); 7 Nov., 1 ex., Brielse Maas (KI, KL, v. d. O., TE).

231. PODICEPS GRISEIGENA — ROODHALSFIJTER.

1954: 20 Febr., 1 ex., in stadsgracht, Den Haag (KI, KL, TE); van minstens 9 t/m 29 Maart, 1 ex., bij Z. gasfabriek, Amsterdam (SLUITERS); 18 Sept., 1 ex., Zwarte Meer (VAN OORDT, BIERMAN, WIJNAENDTS in „Wiek en Sneb”, 2, p. 36); 26 Sept., 1 ex., Borgharen (1e waarneming voor Limburg; N.H. Maandbl. Limb., 43, p. 74); 3 Oct., 1 ex., O.Polderdijk Kampen (KORIDON).

232. PODICEPS CASPICUS — GEOORDE FIJTER.

[1952: 5 Jan., 1 ex., W. Schengen, Z.Bev. (VLEUGEL).]

1954: Broedgevallen: Haule, Z.O.Fr., 1 (er waren 5 ad. ex.); (Vanellus, 7, p. 122).

1954: 5 Nov., 2 ex., Akkerswade, bij Amsterdam; 19 Nov., 1 ex., Watergraafsmeer, bij idem (SLUITERS).

234. COLYMBUS IMMER — IJSDUIKER.

1954: 13 Jan., 1 ex., Brielse Maas (KIST); 28 Febr., 1 ex., dood gevonden, De Beer (v. d. O; SW) (kop in coll. Rijksmus. Leiden) (KIST).

235. COLYMBUS ADAMSII — WITSNAVELDUIKER.

1954: 10 Jan., 1 ex., Brielse Maas (BE, CA, KI, KL, TE, WA) (zie Limosa, 27, p. 24—28).

236. COLYMBUS ARCTICUS — PARELDUIKER.

1954: 19 en 20 Febr., 1 ex. (in het eigenaardige „spookkleed”, als beschreven van witsnavelduiker, Limosa, 27, p. 24—28), in stadsgracht Den Haag (KI,

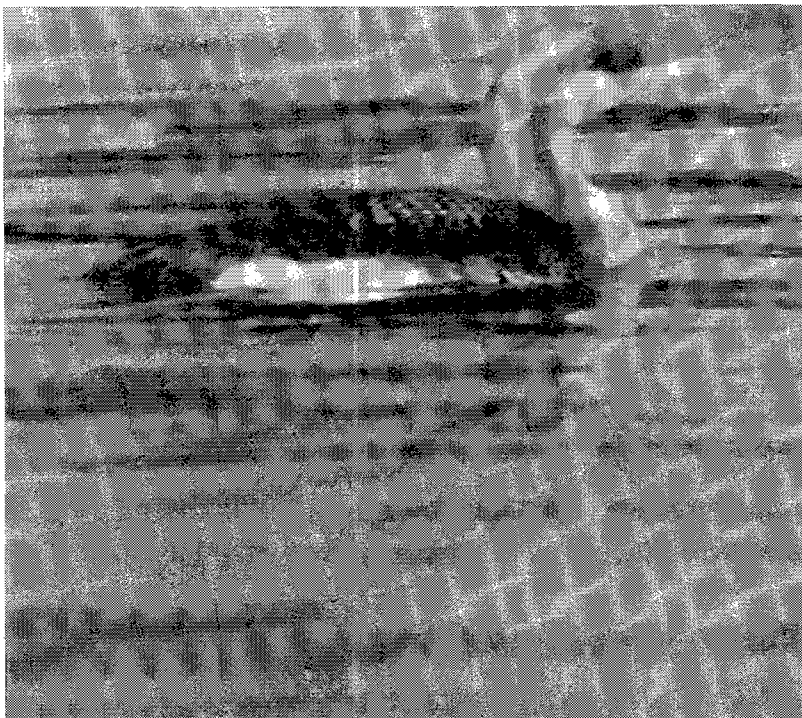

Foto F. P. J. KOOIJMANS, Copyright

Fig. 3 Pareduiker, *Colymbus arcticus* (in het „spookkleed”), in stadsgracht te Den Haag; 24 Febr. 1954.

KL, TE); 24 Febr., ibidem (KOOIJMANS; zie fig. 3); 28 Nov., 1 ex., Beuven, Someren (effen donkere rug, snavel niet opgewipt) (M. VAN AERLE, med. t. K.).

[De Ned. Vogels (p. 711) vermeldt 7 waarnemingen ver in het binnenland, alle uit Limburg; sindsdien werden geen nieuwe gevallen bekend; volgens VAN AERLE (in litt.) werd echter ca 5 jaar geleden een ex. gegrepen door een hond, eveneens onder Someren, in een wak in de Z. Willemsvaart en volgens een courantenbericht als pareduiker gedetermineerd (t. K.).]

✓ 237. **COLYMBUS STELLATUS** — ROODKEELDUIKER.

✓ 1953: 15 Nov., 1 ex., op de Maas, bij Smeermaas (N.H. Maandbl. Limb., 43, p. 1).

✓ 1954: 17 April, 1 ex., Slotermeer, N.H. (WALTERS).

✓ 239. **COLUMBA OENAS** — HOLENDUIF.

✓ 1954: 3 Oct., ruw geschat ca 100 ex., O. Polderdijk, Kampen (t. K.); 9 Oct., ca 100 ex., Eemmond (NUIJEN).

[Volgens de Ned. Vogels' (p. 719) overwinteren troepen van ruim honderd stuks, bestaande uit vogels uit de wijdere omtrek, naar terugmeldingen van geringde ex. in de zomer aantonen (t. K.).]

240bis. **STREPTOPELIA DECAOCTO** — TURKSE TORTEL.

✓ [1952: 27 April, 1 ex., Schoorl (Ardea, 42, p. 325).]

- 1953: Broedgevallen: (Aanvulling op *Limosa*, 26, p. 111): Heerde, 1; Amersfoort, 1 (*Ardea*, 42, p. 318).
 1953: 20 Juni, 2 ex., Rammekenshoek, Walcheren (*Ardea*, 42, p. 325); 19 Juli, 3 ex., Sloedam, Walcheren (*ibidem*).
 1954: Hierden: 17 Jan., 12 ex. (KI, KL, TE); 27 Febr., ruim 15 ex. (BE, KI, KL, WA); 27 Nov., ca 25 ex. (BE, KI, KL, RU, SW, TE); 17 Aug., 1 ex., Ameland (*Ornith. Mitteil.*, 7, p. 11).

241. SYRRHAPTES PARADOXUS — STEPPENHOEN.

[1952: 15 Nov., 1 ex., in boomgaard bij Goes (eerst opgejaagd, daarna 3 à 4 minuten waargenomen op 3 m afstand; patrijs-grootte; kopvorm als van duif; spitse vleugels; lange, puntige staart; kleur zandbruin; op borst donkere, onderbroken strepen; pootlengte ca 4 cm) (*Lev. Nat.*, 57, p. 19—20).]

[Dit zou de eerste waarneming zijn sinds de invasie in W. Europa in 1908, toen enkele ex. vertoefden bij Zandvoort en Loosduinen (t. K.).]

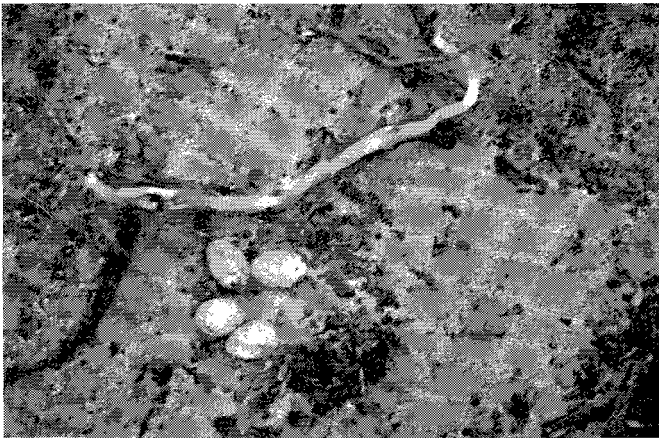

Foto J. TAAPKEN

Fig. 4. Nest van de griel, *Burhinus oedicnemus*, met 4 eieren;
 Noordwijkerhout, 23 Juli 1954.

242. BURHINUS OEDICNEMUS — GRIEL.

[1952: Broedgevallen: A'damse Waterl. Duinen bij Vogelenzang, 4 legsels, (2 verstoord) (*Ardea*, 42, p. 317).]

1953: Broedgevallen: ten N. van Noordwijkerhout, 2 legsels, waarvan tenminste 1 verstoord (TAAPKEN); A'damse Waterl. Duinen, bij Vogelenzang, 3 (*Ardea*, 42, p. 317).

1954: Broedgevallen: 23 Juli, nest met vier eieren (zie fig. 4), w.s. van 2 ♀♀, ten N. van Noordwijkerhout (TAAPKEN).

245. GLAREOLA NORDMANNI — STEPPENVORKSTAARTPLUVIER.

1954: 28 Aug. 1 ex., De Beer (op insectenjacht; vleugelonderzijde geheel roetzwart; 3 × geobserveerd, totaal bijna 7 kwartier, door vijf waarnemers) (*Ardea*, 42, p. 343—345).

[De Ned. Vogels (p. 751 noemt slechts één vondst: 24 Sept. 1927, ♀ juv., Vollenhove (coll. TEN KATE); sindsdien werd één waarneming van *Glareola* bekend, waarvan de species niet vast staat: 30 Mei 1949, Texel (*Ardea*, 40, p. 95—96) (t. K.).]

246. HAEMATOPUS OSTRALEGUS — SCHOLEKSTER.

1954: Broedgevallen: Amsterdam-W: Plan Tuinstad Slotermeer, 3; idem, Geuzenveld, 1; idem, Slotervaart, 3 à 4; idem, Osdorp (in 25 ha weiland) 2 en Overtoomse Polder, 1 (WALTERS); Afsluitdijk, 1 op 4 m afstand van het rijwielpad (NUIJEN).

1954: 30 Oct. en zelfs 5 Dec., 1 ex. Amsterdam-W (zeer laat voor het binnenland) (WALTERS).

247. EUDROMIAS MORINELLUS — MORINELPLUVIER.

1954: 13 en 14 Mei, ca 100 ex., N.O. Polder (Vanellus, 7, p. 110); De Beer: 18 Aug., 3 ex. (KIST); 22 Aug., 1 ex. (KI, KL, SW, TE, WA); 29 Aug., 4 ex. (KI, KL, TE, VOOUS, WA); 1 Sept., 5 ex. (KIST); 5 Sept., 1 en 8 ex. (BI, KI, KL, vdO, SW, TE); 12 Sept., 7 ex. (BE, BI, KI, KL, SW, TE).

248. CHARADRIUS HIATICULA — BONTBEKPLUVIER.

[1951: 2 Jan., 4 ex., Sas van Goes (VLEUGEL).]

1953: Broedgevallen: A'dammer polder, w.s. 2 (SLUITERS); bij Kampen, zie dit no., p. 121 (t. K.).

1954: Broedgevallen: Amsterdam-W, 1 (SLUITERS en WALTERS); bij Kampen (O. Polderwerken), zie dit no. p. 121 en 127.

249. CHARADRIUS DUBIUS — KLEINE PLUVIER.

1953: Broedgevallen: A'dammer polder, ca 10 à 12 broedparen; bij Z. gasfabriek, Amsterdam, 1 paar; Kennemer duinen (ook in 1952) enkele paren (SLUITERS); bij Kampen (O. Polderwerken), zie dit no., p. 121 en 122—123 (t. K.).

1954: Broedgevallen: Amsterdam-W: Plan Tuinstad Slotermeer, 5 à 6; idem Geuzenveld, 4 à 5; idem, Slotervaart, ca 16 en spuitveldjes ten Z. van Sloterweg, minstens 1 (WALTERS); Schiedam, op boscomplex in aanleg, 5 à 6 (Wriww, 22, p. 260—263); bij Leeuwarden, 2 paartjes (Vanellus, 7, p. 122); bij Kampen (O. Polderwerken), zie dit no., p. 123—128 (t. K.).

1954: 9 Oct., nog enige ex., Amsterdam-W (WALTERS).

[Zie ook Limosa, 26, p. 111 (t. K.).]

250. LEUCOPOLIUS ALEXANDRINUS — STRANDPLUVIER.

1953: Broedgevallen: A'dammer polder, 5 à 6 broedparen (SLUITERS); bij Kampen (O. Polderwerken), zie dit no., p. 121 en 122—123 (t. K.).

1954: Broedgevallen: Amsterdam-W (tussen Haarlemmerweg en Nieuwe meer), 9 broedparen (WALTERS); A'dammer polder, minstens 4 (WALTERS); bij Kampen (O. Polderwerken), zie dit no., p. 123—128 (t. K.).

1954: 19 Dec., 1 ex., Brielse Maas (BE, KI, KL, vdO, SW, TE); 26 Dec., 1 ex. (hetzelfde?), ibidem (BE, KI, KL, SW, TE).

[Voor andere winter waarnemingen, zie Limosa, 26, p. 111 (t. K.).]

253. SQUATAROLA SQUATAROLA — ZILVERPLUVIER.

[1951: 2 Jan., 3 ex., Sas van Goes (VLEUGEL).]

1953: 19 en 20 Sept., resp. 2 en 1 ex., Riekerpolder, bij Amsterdam (SLUITERS).

1954: 24 April, 6 ex., A'dammer polder; 5 en 23 Mei, 2 ex., Amsterdam-W (SLUITERS); 3 en 31 Oct., resp. 9 en 1 ex., aldaar (idem); 26 Sept., 10, 17, 23, 30 en 31 Oct., resp. 2, 4, 18, 12, ca 15 en ca 20 ex., Eemmond (opvallend meer dan in de laatste jaren) (NUIJEN).

256. ARENARIA INTERPRES — STEENLOPER.

1953: 30 Dec., ca 300 ex., bij opkomend getij, op strekdam, Harlingen (Vanellus, 7, p. 42).

1954: 15 Jan., ca 120 ex., begin Afsluitdijk. Fr. (ibidem).

[Voor andere grote winter-aantallen, o.a. 30 Dec. 1949, ca 150 ex., Zandkreek, Oud-Sabbinge, zie Ardea, 40, p. 87) (t. K.).]

✓ 258. **PHILOMACHUS PUGNAX** — **KEMPHAAN.**

1954: 10 en 12 Febr., 2 ex., op ijs, Bilderdijkgracht, Amsterdam-W, bij een eendenconcentratie (Lev. Nat., 57, p. 79 en WALTERS).

✓ 260. **CALIDRIS CANUTUS** — **KANOETSTRANDLOPER.**

1953: 3 Juni, ca 100 ex., Slufter, Texel (SLUITERS).

✓ 262. **CALIDRIS TESTACEA** — **KROMBEKSTRANDLOPER.**

1953: 24 Mei en 27 Juni, 1 ex., De Beer; 5 Juli, 2 ex., ibidem (Ardea, 42, p. 323).

[De Ned. Vogels (p. 803) zegt: „De voorjaarsstrek duurt van Maart tot Mei (VAN OORDT en VERWEY, 1925, p. 37); in de literatuur zijn slechts enkele data te vinden” en noemt dan 3 gegevens uit de 3e Mei-decade. Sindsdien werden nog vermeld: 1951—1953, Bosplaat, April, max. 20 op één dag; Mei, max. 8 op één dag (Ardea, 42, p. 188); 2 Mei 1942 3 ex., Makkumerwaard (Ardea, 32, p. 237); 20—30 Mei 1952 doortrek, De Beer (Ardea, 40, p. 170). Voorts wordt in de Ned. Vogels (l.c.) slechts één Juni-waarneming vermeld: 26 Juni 1926, ♂ en ♀, in prachtkleed, Uithuizen, van twijfelachtige herkomst (voormalige coll. DAENDELS, thans in coll. TEN KATE) en als eerste datum voor de najaarsstrek (indien deze niet op overzomerende betrekking heeft): 11 Juli (1937, Amstelveen); sindsdien werd nog bekend: 3 Juli 1944, 2 ex., Laarder Wasmere (Ardea, 34, p. 386) (t. K.).]

✓ 263. **CALIDRIS MINUTA** — **KLEINE STRANDLOPER.**

1953: Amsterdam-W, opvallend grote najaarsstrek: bij Nat. Luchtvaart-Lab., max. (op 20 Sept.) ca 75 ex. (SLUITERS); Vlieland, 1e Sept.-decade, troep van 140 ex. (Ardea, 42, p. 240).

1954: 24 April, 1 ex., A'dammer polder (SLUITERS).

[De Ned. Vogels (p. 805) geeft als vroegste datum: 28 April (1934, Vlieland); SLUITERS (Ardea, 33, p. 63—64) geeft over 1934 t/m 1942 slechts één April-waarneming: 29 April (1934, Buitenhuisen; ook opgenomen in de Ned. Vogels), maar vermeldt een ♀, bemachtigd bij Ewijcksluis, 14 Maart 1887 (coll. „Artis”) als op zich zelf staand geval. (t. K.).] [November-waarnemingen: Bij onderschrift in Limosa, 26, p. 113, toevoegen: „en 19 Nov., 1935, 1 ex., A'dammer polder (Ardea, 33, p. 68)” (t. K.).]

✓ 264. **CALIDRIS TEMMINCKII** — **KLEINSTE STRANDLOPER.**

1954: 8, 9, 15, 16 en 23 Mei, resp. 1, 1, 15, 8 en 3 ex., Amsterdam-W (SLUITERS); 9 Mei, 2 ex., Rozenburg (WALDECK) en 1 ex., De Beer (KI, KL, TE); 16 Mei 3 ex., De Beer (KI, KL, SW, TE); 8 Aug., 1 ex., aldaar (BI, KI, KL, SW, TE); 29 Aug., 2 ex., aldaar (KI, KL, SW, TE, VOOUS); 11 Sept., 5 ex., A'dammer polder (SLUITERS).

✓ 265. **CALIDRIS MARITIMA** — **PAARSE STRANDLOPER.**

[1952: 8 Aug., 2 ex., Terschelling (Ardea, 42, p. 191).]

1953: 17 Juni—eind Juli, geregeld 3 ex., Terschelling (ibidem).

[De Ned. Vogels (p. 810) geeft als late data: 1 Mei (1927, H. van Holland) en 4 en 5 Juni (1919, Meppel); sindsdien werd nog bekend: 18 Mei 1946, 18 ex., Vlieland (Ardea, 35, p. 233). Overzomeringsdata waren tot nu toe niet bekend, terwijl als eerste najaarsdatum 25 Aug. (1940, Huizen) wordt vermeld (t. K.).]

✓ 266. **LIMICOLA FALCINELLUS** — **BREDEBEKSTRANDLOPER.**

1954: 1 Aug., 1 ex., Hondsbosse Zeewering (houding en wijze van voedselzoeken snipachtig; kortere poten dan bonte strandloper; de dubbele wenkbrauwstreep was minder duidelijk) (SLUITERS); 25 Aug., 1 ex., Bildtpolen (zeer donkere bovendelen, met snipachtige strepen; dubbele oogstreep;

snavel vrij lang en aan het einde omlaag gebogen; zat onbeweeglijk; waargenomen op 10 m afstand, met kijker) (Vanellus, 7, p. 149).

[Thans zouden dus 2 vondsten en 10 waarnemingen (waarvan 1 dubieus) bekend zijn (zie Limosa, 26, p. 113) (t. K.).]

268. *TRINGA GLAREOLA* — BOSRUITER.

1954: 24 en 27 Juni en 6 Juli, resp. minstens 10, 12 en zeer veel (soms 20 tegelijk opgevlogen), Stadskanaal (VAN DEN BRINK); 9 Oct., enige ex., roepend overtrekkend, bij Kampen (t. K.).

[De Ned. Vogels (p. 818) geeft als laatste datum: 6 Oct. (1935, Amstelveer); sindsdien werden de volgende latere data bekend: 28 Oct. 1944, 1 ex., bij Rotterdam (Ardea, 34, p. 388); 1 Nov. 1942, 1 ex., N.O. Polder (Limosa, 16, p. 57); 23 Nov. 1946, 2 ex., Philippine, Z.Vl. (Limosa, 20, p. 241); 7 Dec., 1946, 1 ex. aldaar (ibidem) en 16 Dec., 1941, 1 ex., 'sHeer Arendskerke, Walcheren (Ardea, 36, p. 21) (t. K.).]

269. *TRINGA OCROPHUS* — WITGATJE.

1954: 24 en 27 Juni en 6 Juli, telkens zeker 5 ex., Stadskanaal (VAN DEN BRINK).

270. *TRINGA TOTANUS* — TURELUUR.

1954: 31 Jan. (strengte vorst), 1 ex., A'dammer Waterl. Duinen (NUIJEN).

272. *TRINGA NEBULARIA* — GROENPOOTRUITER.

1953: 27 Dec., 1 ex., Zuid-Sloe (Ardea, 42, p. 324); 30 Dec., 1 ex., bij Leeuwarden (Vanellus, 7, p. 43).

[Volgens de Ned. Vogels (p. 831) zijn echte winterwaarnemingen in de literatuur zeldzaam: er worden drie Dec.- en twee Jan.-data genoemd; sindsdien werden nog vermeld: 2 Dec. 1945, O. Schengen (Ardea, 34, p. 387); 3 Dec. 1945, Oranjekom, Vogelenzang (ibidem); 21 Dec. 1942, W. Schengen (Ardea, 32, p. 238); 23 en 26 Dec. 1951, Z. Sloe (Ardea, 40, p. 88); voorts 3 en 27 Jan. 1946, Braakman (Limosa, 20, p. 242); 9 Jan. 1945, Borssele (Ardea, 34, p. 387) (t. K.).]

273. *PHALAROPUS FULICARIA* — ROSSE FRANJEPOOT.

[1950: 29 Dec., 1 ex., N. Sloe (VLEUGEL).]

[1952: 12 Oct., 1 ex., H. van Holland en 1 ex., Waalhaven, Rotterdam (Ardea, 42, p. 323).]

1953: 12 Sept., 1 ex., Terschelling (ibidem).

1954: 27 Nov., 1 ex., aan O. Polderdijk, Kampen (t. K.).

274. *PHALAROPUS LOBATUS* — GRAUWE FRANJEPOOT.

1953: 21 Mei, paartje, Makkumerwaard (Ardea, 42, p. 323); 14 Juni, 1 ex., in prachtkleed, De Beer (KIST).

1954: 30 Mei, 2 ex. in prachtkleed, Brielse Maas (SWAAB); 27 Juni, 1 ♀ in zomerkleed, ibidem (KI, KL, TE); 11 Juli, idem, aldaar (KI, KL).

275. *HIMANTOPUS HIMANTOPUS* — STELTKLUUT.

[1950: 23 Mei, 2 ex., Akkerswade, bij Amsterdam (Ardea, 42, p. 323).]

[1952: 26 Juli, 3 ex., Ewijcksluis (med. VLEUGEL).]

1953: 16 Juni, 3 ex., Groot-Eiland, Hulst, Z.Vl. (Ardea, 42, p. 323).

1954: Broedgevallen: 6 Juni, nest met 1 ei, Philippine, Z.Vl. (bevatte 10 Juni 3 eieren; of er nog een 4e ei is bijgelegd, is mij onbekend (HELLEBREKERS)).

1954: 10 Mei, 2 ex., boven veenplas, Haren, Gr. (Lev. Nat., 57, p. 220); 29 Mei en 22 Juli, 2 ex., Grote Gat, Oostburg en 22 Juli, 5 of 6 ex., Aardenburg (LEBRET, Wiek en Sneb, 2, p. 28); 14 Juni, 1 ex. overvliegend bij Sloten NH; 18 Juni, 2 ex., spuitveld, Amsterdam-W (WALTERS).

276. RECURVIROSTRA AVOSETTA — KLUUT.

1953: Broedgevallen: A'dammer polder, 12 paar, waarvan verschillende tot nestelen kwamen; echter telkens door werkzaamheden verstoord (SLUITERS); bij Leeuwarden, enkele (Vanellus, 7, p. 57, met gegevens over Friesland sinds 1923).

1954: Broedgevallen: A'dammer polder, 8 paar (WALTERS); Amsterdam-W (tussen Haarlemmerweg en Nieuwe Meer), 3 à 4 broedparen (WALTERS).

277. LIMOSA LAPPONICA — ROSSE GRUTTO.

[1952: Binnenland: 20 April, 1 ex. boven spuitvelden, Amsterdam-W; 4, 5 en 6 Mei, telkens 1, w.s. zelfde ex., aldaar (kon goed vliegen) (WALTERS).]

1953: Binnenland: 3 Sept., 1 ex., overtrekkend, Duurswoude (Ardea, 42, p. 324); 6, 7 en 20 Sept., telkens 1 ex., bij Nat. Luchtvaart Lab., Amsterdam-W (SLUITERS).

[Voor andere waarnemingen in het binnenland, zie Limosa, 26, p. 114 (t. K.).]

278. LIMOSA LIMOSA — GRUTTO.

1954: 11 April, ca 1000 (325, 150 en 550) ex. langs toekomstige landzijde van O. Polderdijk bij Kampen en ook overal in het toekomstige randmeer aldaar (t. K.).

279. NUMENIUS ARQUATA — WULP.

1954: 14 en 19 Juni, wel ca 1000 ex., in de duinen, Vlieland (NUIJEN).

282. CAPELLA MEDIA — POELSNIIP.

1954: 30 en 31 Jan., 1 ex., aan een wak, Mierlo-Hout (M. VAN AERLE, med. t. K.).

[De Ned. Vogels (p. 863) noemt wel enkele Dec., maar geen enkele Jan.-waarneming; evenmin sindsdien Ardea en Limosa (t. K.).]

3 Oct., 1 ex., Rozenburg (WALDECK).

284. LYMNOCRYPTES MINIMUS — BOKJE.

1953: 13 Dec., 1 ex., Amsterdam-W (WALTERS).

1954: 1 Jan., 1 ex., Amsterdam-W (WALTERS); 31 Jan. (strengte vorst), 1 ex., A'damse Waterl. Duinen (NUIJEN).

[Voor andere winter-waarnemingen, zie Limosa, 24, p. 111 en 26, p. 114; Ardea, 40, p. 89 en 42, p. 187 (t. K.).]

285. SCOLOPAX RUSTICOLA — HOUTSNIP.

1954: Broedgevallen: Denekamp („Singraven” en „Beugelskamp”), Oldenzaal (Boerskotten) en De Lutte (Duivelshof) (zie Lev. Nat., 57, p. 40); 19 Juni, 1 ex., baltsend, afgewisseld met angstgeluid, in de Dennen bij Den Hoorn, Texel; is daar volgens VAN DOBBEN geregeld broedvogel (SLUITERS).

286. CHLIDONIAS NIGER — ZWARTE STERN.

1954: Broedgevallen: Kampereiland, kolonie in Noorddiep, ca 300 (med. KORPON).

289. GELOCHELIDON NILOTICA — LACHSTERN.

1954: Broedgevallen: De Beer: 16 Mei, 1 alarmerend paar en 1 ex. (Kl, KL, Sw, Te); 27 Juni, 6 ex.; nest met 1 ei en nest met 1 pullus van ca 5 dagen; later alarmeerde meer noordelijk nog 1 paar (Kl, KL, Te); zelfde dag, 8 oude en 2 zeer grote jongen geteld (v. d. OORD). Zo goed als zeker dus 4 broedparen; 11 Juli, 1 zwemmend jong (Kl, KL); 1 Aug., 1 ex. (Kl, KL, Te).

1954: 22 Mei (tot dusver vroegste waarneming aldaar), 31 Juli, 5, 6, 13, 16, 17 en 21 Aug., telkens 1 ex., spuitvelden Amsterdam-W (WALTERS); 19 en 21 Juni, 3 ex., Enkhuizen (Vanellus, 7, p. 139).

290. HYDROPROGNE CASPIA — REUZENSTERN.

1953: 29 Juni, 1 ex., Pernis (Ardea, 42, p. 325).

1954: 4 Sept. 4 ex., overvliegend, Eemmond (ibidem, p. 345—346).

[Thans zijn 13 gevallen bekend (zie Limosa, 25, p. 166) (t. K.).]

291. STERNA SANDVICENSIS — GROTE STERN.

[1951: 29 Maart, minstens 2 ex., Kattendijke (VLEUGEL).]

1954: 7 Nov., 2 ex., → W. Zuider Hoofd, Hl van Holland (HELLE-BREKERS Sr en Jr).

[De Ned. Vogels (p. 890) geeft twee Nov.-waarnemingen: 2 Nov. (1941, Borssele) en 1—11 Nov. (1933, Marsdiep); sindsdien werd nog bekend: 15 Nov. 1946, 1 ex., tussen Terschelling en Harlingen (Ardea, 35, p. 234) (t. K.).]

293. STERNA HIRUNDO — VISDIEFJE.

[1951: Broedgevallen: ca 15 (nieuwe vestiging), inlaag bij Polderhuis Wissenerke, N. Beveland; werd in 1952 en 1953 groter (VLEUGEL).]

1953 en 1954: Broedgevallen: bij Kampen en op O. Polderwerken, zie dit no., p. 21—128 (t. K.).

295. STERNA ALBIFRONS — DWERGSTERN.

1953: 2 Mei, 2 ex., A'dammer polder (SLUITERS).

1954: Broedgevallen: Bij Kampen en op O. Polderwerken, zie dit no., p. 121—128 (t. K.).

296. XEMA SABINI — VORKSTAARTMEEUW.

1954: 17 Jan., 1 ad. ex., Haven, Scheveningen (WALDECK); 19 Jan., 3 onvolwassen ex., ibidem, na zware storm (KIST).

297. LARUS MINUTUS — DWERGMEEUW.

1953: 30 Sept., 1 juv. in 1e winterkleed, bij Nat. Luchtvaart Lab., Amsterdam-W (SLUITERS).

1954: Broedgevallen: Z. Friesland, 15 paartjes (Vanellus, 7, p. 122).

1954: 17 Jan., 1 ex., Zwarte Haan (Vanellus, 7, p. 43); 13 Nov., 1 juv. ex., Marsdiep (SLIJPER en TAAPKEN).

302b. LARUS FUSCUS GRAELLII — BRITSE KLEINE MANTELMEEUW.

[1951—1953: Broedgevallen, Bosplaat, Terschelling, 24—28 (Ardea, 42, p. 192).]

1954: Broedgevallen: ibidem (30 Mei), 1e duintjes 11; 2e, 24 (WESSELING).

304. LARUS HYPERBOREUS — BURGEMEESTER.

1953: 25 Mei, 1 ad. ex., Noordwijk (Ardea, 42, p. 325).

1954: 14 Maart, 1, dood, ex., De Beer (vogel gemeten) (TEKKE); 25 en 28 Oct., 2 ad. ex., Scheveningse Haven (KIST); 31 Dec., 1 juv. ex., Huizen, N.H. (reeds op 26 Dec. gezien door anderen) (NUIJEN).

305. LARUS GLAUCOIDES — KLEINE BURGEMEESTER.

[1952: Oct., ex. gevonden, strand Terschelling (Ardea, 42, p. 193).]

[De Ned. Vogels (p. 950 en 1107) vermeldt 9 gevallen, de laatste twee van 1942; er zijn thans 4 vondsten en 6 waarnemingen bekend (t. K.).]

306. RISSA TRIDACTYLA — DRIETEENMEEUW.

1954: 11 Juli, 1 ad. ex., langs Z. Willemsvaart, Someren-Eind (de roep gaf uitsluitel) (M. VAN AERLE, med. t. K.).

[De Ned. Vogels (p. 954) geeft 6 vondsten ver in het binnenland: Maastricht (2 ×), Arcen, Helden, Weert en Liempde; sindsdien werd, afgezien van vondsten tussen Bodegraven en Woerden, te Capelle a/d IJssel en Gouderak, nog bekend: 13 Nov. 1949, 1, dood, ex., bij het Beuven (Ardea, 40, p. 89) (t. K.).]

308. STERCORARIUS SKUA — GROTE JAGER.

[1952: 8 Sept., 1 ex., overvliegend, Vliehorst (Ardea, 42, p. 324).]

1953: 20 en 27 Sept., 1 ex., Hondsbosse Zeewering (ibidem).

1954: 7 Oct., 1 ex., Scheveningen (ca 2½ km meevliegend met auto, langs boulevard, tijdens NW-storm, met snelheid van ca 70 km) (KIST).

309. STERCORARIUS POMARINUS — MIDDELSTE JAGER.

1954: 18 Oct., 1 ad. ex., Scheveningse Haven (KIST); 27 Dec., 1 ex., bij poelier, Leeuwarden (donker ex.; vleugel 355 m; middelste staartpenen zeer weinig verlengd) (BOSCH).

310. STERCORARIUS PARASITICUS — KLEINE JAGER.

1954: 30 Jan., 1 ex., boven IJsselmeer, Muiderberg (TOLMAN).

313a. URIA AALGE AALGE — NOORDELIJKE ZEEKOET.

1954: 26 Dec., 1 ex., ongeveer een week dood, in zomerkleed, Brielse Maas (BE, CA, KI, KL, SW, TE).

321. GRUS GRUS — KRAANVOGEL.

1954: 25 en 26 Febr., resp. 100 en 8 ex., Wageningen (Lev. Nat., 57, p. 79); 17 Maart, 15 ex., aldaar en 24 April, 3 ex., Veenendaal (Lev. Nat., 57, p. 139); 24 Sept., ca 60 ex., overvliegend boven Wageningse berg (courantenbericht); 3 Oct., 21 ex., →ZW, Kampen (KORIDON); 3 Nov., troep, 's av. om 11 uur, luidroepend overtrekkend, Scheveningen (KIST); 14 Nov., troep boven Voorburg (v. 't OEVER, med. KIST).

322. CREX CREX — KWARTELKONING.

1954: Broedgevallen: bij Wageningen, 1 (uitgemaaid) (Lev. Nat., 58, p. 19).

323. PORZANA PORZANA — PORCELEINHOEN.

1954: Broedgevallen: Kampereiland, Zwartemeer, geregeld baltsroep op 8 plaatsen, in terrein tussen Ramspol en Garste (2 nesten gevonden); ook geregeld gehoord aan N.einde van het Noorddiep (KORIDON).

325. PORZANA PUSILLA — KLEINSTE WATERHOEN.

[1952: 18 April, 1 ex., Veenendaal (Ardea, 42, p. 322).]

1953: 3 Oct., 1 ex., bij een kooi, Terschelling (ibidem).

1954: vorstslachtoffer winter 53/54, Biezelinge, Z. (Lev. Nat., 57, p. 200).

[De Ned. Vogels (p. 1012 en 1110) noemt naast gegevens uit de zomermaanden alleen Sept.-vondsten; daar sindsdien geen latere gegevens bekend werden dan boven vermelde uit begin Oct., zou dit de eerste winterwaarneming zijn. (t. K.).]

326. RALLUS AQUATICUS — WATERRAL.

1954: Broedgevallen: Kampereiland, Zwartemeer, zeer algemeen (3 nesten gevonden) (KORIDON).

1954: Van 15 Nov. af, enige tientallen, in de grienden, Vianen (w.s. overwinteringsgebied) (WALDECK).

334. COTURNIX COTURNIX — KWARTEL.

[1952: 7 Aug., 1 roepend ex., Wissenkerke, N. Bev. (VLEUGEL).]

1953: 23 Mei, 1 roepend ex., Oldenzaal (Lev. Nat., 57, p. 58); 15 Nov., 1 ex., doodgevozen, Lonneker (med. VAN ECK).

1954: 15 Mei—3 Aug. (20 waarnemingsdagen), minimaal 17 ♂♂ (waarvan 5 geringd), bij Oss (9), Heesch (3), Nistelrode (1) en Schaayk (4) (J. G. J. N. MOOIJMAN, med. t. K.).

Kampen, begin Febr. 1955.